

[For_side.jpg](#)

[Forord_01.jpg](#)

[Forord_02.jpg](#)

[Innhold01.jpg](#)

[Innhold02.jpg](#)

[Innhold03.jpg](#)

[Innhold04.jpg](#)

[Innhold05.jpg](#)

[Side_01.jpg](#)

[Side_02.jpg](#)

[Side_03.jpg](#)

[Side_04.jpg](#)

[Side_05.jpg](#)

[Side_06.jpg](#)

[Side_07.jpg](#)

NÆRINGS- OG ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND

RAPPORT NR. 3

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND

AV

HELGE SKAAR

BERGEN 1985

For_side.jpg

[Side_08.jpg](#)

[Side_09.jpg](#)

[Side_10.jpg](#)

[Side_11.jpg](#)

[Side_12.jpg](#)

[Side_13.jpg](#)

[Side_14.jpg](#)

[Side_15.jpg](#)

[Side_16.jpg](#)

[Side_17.jpg](#)

[Side_18.jpg](#)

[Side_19.jpg](#)

[Side_20.jpg](#)

[Side_21.jpg](#)

[Side_22.jpg](#)

[Side_23.jpg](#)

[Side_24.jpg](#)

[Side_25.jpg](#)

[Side_26.jpg](#)

[Side_27.jpg](#)

[Side_28.jpg](#)

[Side_29.jpg](#)

[Side_30.jpg](#)

[Side_31.jpg](#)

[Side_32.jpg](#)

[Side_33.jpg](#)

[Side_34.jpg](#)

[Side_35.jpg](#)

[Side_36.jpg](#)

[Side_37.jpg](#)

[Side_38.jpg](#)

[Side_39.jpg](#)

[Side_40.jpg](#)

[Side_41.jpg](#)

[Side_42.jpg](#)

[Side_43.jpg](#)

[Side_44.jpg](#)

[Side_45.jpg](#)

[Side_46.jpg](#)

[Side_47.jpg](#)

[Side_48.jpg](#)

[Side_49.jpg](#)

[Side_50.jpg](#)

[Side_51.jpg](#)

[Side_52.jpg](#)

[Side_53.jpg](#)

[Side_54.jpg](#)

[Side_55.jpg](#)

[Side_56.jpg](#)

[Side_57.jpg](#)

[Side_58.jpg](#)

[Side_59.jpg](#)

[Side_60.jpg](#)

[Side_61.jpg](#)

[Side_62.jpg](#)

[Side_63.jpg](#)

[Side_64.jpg](#)

[Side_65.jpg](#)

[Side_66.jpg](#)

[Side_67.jpg](#)

[Side_68.jpg](#)

[Side_69.jpg](#)

[Side_70.jpg](#)

[Side_71.jpg](#)

[Side_72.jpg](#)

[Side_73.jpg](#)

[Side_74.jpg](#)

[Side_75.jpg](#)

[Side_76.jpg](#)

[Side_77.jpg](#)

[Side_78.jpg](#)

[Side_79.jpg](#)

[Side_80.jpg](#)

[Side_81.jpg](#)

[Side_82.jpg](#)

[Side_83.jpg](#)

[Side_84.jpg](#)

[Side_85.jpg](#)

[Side_86.jpg](#)

[Side_87.jpg](#)

NÆRINGS- OG ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND

RAPPORT NR. 3

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND

AV

HELGE SKAAR

BERGEN 1985

FØREORD:

Prosjektet Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland vart starta sommaren 1980 for å kartleggja ikkje-offentleg arkivmateriale i fylket. Denne rapporten markerar fullføringa av tredje og siste delen av dette prosjektet, fase 3: registrering av organisasjonsarkiv.

Registreringa av organisasjonsarkiv vart planlagt hausten 1983. Vit. ass. Anders Haaland har teke del i den innleiande planlegginga, medan vit. ass. Helge Skaar har hatt ansvaret for registreringa frå arbeidet vart sett i gang i mars 1984 til delprosjektet vart slutført i desember same året. Skaar har også utforma sluttrapporten. Med seg på prosjektet har han hatt kontorassistent Cecilie Skauge Knoph, som mellom anna har hatt hovedansvaret for innsamling av opplysningar om nedlagde organisasjonar. Førstesekretær Jørn Y. Leipart ved institutt for samanliknande politikk ved Universitetet i Bergen har stått for databehandlinga av det innsamla materialet.

Samarbeidet med prosjektet "Organisasjonane i Hordaland" har vore til uvurderleg hjelp for vår eiga registrering, særleg når det gjeld registreringa av arkivsaker for organisasjonane i kommunane utanom Bergen. Elles har gjennomføringa av dette delprosjektet vorte gjort mogeleg gjennom stønad frå Norsk Kulturråd, Nansenfondet, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. Statsarkivet i Bergen har stilt kontor plass og anna utstyr til disposisjon, og gjennom Bergen byarkiv har prosjektet fått tilført omlag 20 månadsverk frå "Rettedalspakka" ved Arbeidsformidlinga. Me takkar alle desse institusjonane for den støtta me har fått.

Registreringsdelen av prosjektet "Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland" er no slutført. Tidlegare har prosjektet

gjve ut to rapportar om registrering av bedriftsarkiv, ein om arkiv for eksisterande verksemder (1982) og ein om arkiv etter nedlagde verksemder (1984). For tida vert det arbeid med ein verneplan for privatarkiv i Hordaland som byggjer på materiale innsamla gjennom desse tre delprosjekta.

Prosjektet "Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland" har sidan starten hatt denne styringsgruppa:

Instituttleiar Sofie Rogstad Norsk Privatarkivinstitutt
Universitetslektor Helge W.

Nordvik Historisk institutt,
Universitetet i Bergen.

Førsteamanuensis Fritz Hodne Norges Handelshøyskole,
Seksjon for økonomisk
historie

Byarkivar Arne Skivenes Bergen byarkiv

Arkivar John Ragnar Myking Statsarkivet i Bergen

Sistnemnde har fungert som dagleg leiar for prosjektet.

Statsarkivet i Bergen 11.7 1985

John Ragnar Myking

INNHold:

	Målsetting	s. 1
1	ORGANISASJONSREGISTRERING OG UTVELGING	s. 5
1.1	Bergensundersøkelsen	s. 5
	Registreringsenheten	s. 5
	Registreringsnøkkel: valg og anvendelse	s. 6
	Kilder	s. 9
	Registreringsutvalget	s. 11
1.2	Fagforeninger i Hordaland	s. 13
	Registreringsenheten	s. 13
	Kilder	s. 14
	Registreringsutvalget	s. 15
1.3	Hordalandsutvalget	s. 15
	Organisasjonsutvelgingen	s. 15
1.4	Oppsummering	s. 16
2	PRAKTISK GJENNOMFØRING	s. 17
2.1	Utsendingsrutinene	s. 17
2.2	Spørreskjema og følgeskriv	s. 17
	Utforming av spørreskjema	s. 17
	Utforming av følgeskriv	s. 19
	Annet pr-arbeid	s. 21
2.3	Koding av svarene	s. 21
2.4	Oppsummering	s. 24
3	SVARENE	s. 24
3.1	Svarmengde og svarprosent	s. 24
	Bergensundersøkelsen	s. 25
	Fagforeningene i Hordaland	s. 26
	Organisasjonene i Hordaland	s. 27
3.2	Svarenes kvalitet	s. 27
3.3	Oppsummering	s. 28

4	RESULTATER	s. 29
4.1	Bergensundersøkelsen	s. 29
4.2	Fagforeningene i Hordaland	s. 32
4.3	Organisasjonene i Hordaland	s. 34
	Organisasjonstyper	s. 34
	Arkiv,organisasjonstype og topografisk fordeling	s. 35
	Arkivenes innhold	s. 35
	Arkivenes alder	s. 36
	Arkivstørrelse	s. 36
5	KONKLUSJON	s. 37
6	NOTER	s. 39
7	LITTERATUR	s. 40

TABELLER:

Tabell 1	Registrerte organisasjoner i Bergen - hovedgrupper	s. 42
Tabell 2	Registrerte organisasjoner i Bergen - ungdom, religiøse, kvinne, arbeider uansett org.type	s. 42
Tabell 3	Registrerte organisasjoner i Bergen - alle grupper	s. 42
Tabell 4	Registrerte fagforeninger i Horda- land etter stigende kommunenummer	s. 44
Tabell 5	Hordalandsutvalget - hovedgrupper	s. 44
Tabell 6	Hordalandsutvalget - ungdom, religiøse, kvinne, uansett org.type	s. 45
Tabell 7	Hordalandsutvalg - fordelt etter stigende kommunenummer	s. 45

Tabell 8	Svarprosent - hovedtall	s. 46
Tabell 9	Svarprosent - bergensundersøkelsen fordelt på typologi	s. 46
Tabell 10	Svarprosent - bergensundersøkelsen, religiøse, barne- og ungdoms-, arbeider- og kvinneorganisasjoner uansett	s. 47
Tabell 11	Svarprosent - bergensundersøkelsen, alle grupper	s. 47
Tabell 12	Svarprosent - fagforeningene i Horda- land fordelt på stigende kommunenummer	s. 48
Tabell 13	Svarprosent - Hordalandsutvalget, hovedgrupper	s. 49
Tabell 14	Svarprosent - Hordalandsutvalget barne- og ungdoms-, kvinne- og religiøse organisasjoner uansett gruppe	s. 50
Tabell 15	Svarprosent - Hordalandsutvalget, stigende kommunenummer	s. 50
Tabell 16	Svarprosent på noen viktige spørsmål - bergensundersøkelsen	s. 51
Tabell 17	Svarprosent på noen viktige spørsmål - fagforeningene	s. 51
Tabell 18	Stiftelsesår - bergensundersøkelsen	s. 51
Tabell 19	Arkiv fra år - bergensundersøkelsen	s. 52
Tabell 20	Organisasjoner med arkiv - bergens- undersøkelsen	s. 52
Tabell 21	Hvilke arkivserier - bergens- undersøkelsen	s. 53
Tabell 22	Arkivserienes aldersfordeling - bergensundersøkelsen	s. 53
Tabell 23	Antall arkivserier/hovedkategorier - bergensundersøkelsen	s. 55
Tabell 24	Arkivstørrelse - bergensundersøkelsen	s. 56
Tabell 25	Arkivoppbevaring - bergensundersøkelsen	s. 56
Tabell 26	Arkivstørrelse, hovedkategorier - bergensundersøkelsen	s. 57

Tabell 27	Stiftelsesår - fagforeningene i Hordaland	s. 57
Tabell 28	Fagforeninger i Hordaland med arkiv, fordelt på kommune	s. 58
Tabell 29	Arkiv fra år - fagforeningene i Hordaland	s. 59
Tabell 30	Hvilke arkivserier - fagforeningene i Hordaland	s. 59
Tabell 31	Arkivserienes aldersfordeling - fagforeningene i Hordaland	s. 60
Tabell 32	Antall arkivserier - fagforeningene i Hordaland	s. 61
Tabell 33	Arkivstørrelse - fagforeningene i Hordaland	s. 61
Tabell 34	Arkivoppbevaring - fagforeningene i Hordaland	s. 61
Tabell 35	Arkivstørrelse, gjennomsnitt og sum - bergensundersøkelsen - alle grupper	s. 62
Tabell 36	Modus og median for arkivmengde - noen viktige grupper - bergensundersøkelsen	s. 63
Tabell 37	Organisasjonsarkiv i Hordaland	s. 64
Tabell 38	Organisasjonsarkiv i Hordaland - kommunevis	s. 64
Tabell 39	Organisasjonene i Hordaland - hovedkategorier	s. 65
Tabell 40	Hvilke arkivsaker - organisasjonene i Hordaland	s. 65
Tabell 41	Arkivstørrelse - Hordalandsutvalget	s. 65
Tabell 42	Arkivstørrelse, sum og gjennomsnitt - Hordalandsutvalget	s. 66
VEDLEGG		
Vedlegg 1	Registreringsnøkkel	s. 68

Vedlegg 2	Spørreskjema	s. 70
Vedlegg 3	Spørreskjema	s. 71
Vedlegg 4	Følgeskriv	s. 72
Vedlegg 5	1.Purreskriv	s. 73
Vedlegg 6	2.Purreskriv	s. 74
Vedlegg 7	Følgeskriv fra LO	s. 75
Vedlegg 8	Spørreskjema til utvalgte organisasjoner i Hordaland	s. 76
Vedlegg 9	Purreskriv	s. 77
Vedlegg 10	Opplegg for kodeskjema	s. 78
Vedlegg 11	Kodeskjema	s. 83
Vedlegg 12	a. Utsendingskonvolutt	s. 84
	b. Svarsendingskonvolutt	s. 85
Vedlegg 13	Presseklipp	s. 86
Vedlegg 14	Presseklipp	s. 87

FASE 3: REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND

Denne rapporten tar for seg planlegging, gjennomføring og oppsummering av registreringen av organisasjonsarkiv. Undersøkelsen var begrenset av to forhold. Den skulle baseres på bruk av spørreskjema (eventuelt med telefonpurring). Den skulle fullføres i løpet av 1984.

MALSETTINGEN: AVGRENSING OG OPPDELING AV UNDERSØKELSESFELTET.

Vi foretok først en oppdeling i nedlagte og eksisterende organisasjoner. Til den siste kategorien var kravet at organisasjonen faktisk eksisterte i 1984. Denne delen av registreringen ble videre inndelt i tre delundersøkelser.

For Bergen kommune sitt vedkommende ville vi foreta en totalregistrering. Det har ikke vært gjennomført noen registrering av organisasjoner tidligere. Vi sto overfor en todelt oppgave: Først bygge opp en oversikt over organisasjonslivet, deretter registrere i hvilken grad organisasjonene hadde arkiv.

For landkommunene i Hordaland fylke ble det i 1979-80 gjennomført en omfattende undersøkelse av organisasjonslivet. Prosjektet "Organisasjonene i Hordaland" (heretter: OiH), et samarbeidsprosjekt mellom Hordaland Fylkeskommune og Institutt for Sammenlignende Politikk ved Universitetet i Bergen, registrerte totalt 4396 frivillige lag i fylket utenom Bergen. De brukte også spørreskjema til innhenting av opplysninger, og de hadde med et punkt i spørreskjemaet om arkivsaker. Her ble det spurt om hvilke arkivsaker organisasjonen hadde, og hvilket tidsrom arkivsakene dekket. 1) Disse opplysningene ble stilt til vår rådighet, og er behandlet senere i denne rapporten. Imidlertid stilte ikke OiH spørsmål om arkivmengde, som er et sentralt poeng i vår undersøkelse. Vi bestemte oss derfor for å sende en fore-

spørsmål om dette til et utvalg av de organisasjonene som hadde svart at de hadde arkiv i OiHs undersøkelse.

For fagforeningene i fylkets landkommuner valgte vi å foreta en totalregistrering. Det lå flere forhold til grunn for denne avgjørelsen. Ved seinere innsamlingsarbeid kunne vi koble fagforeningsarkivene sammen med de bedriftsarkivene som tidligere ble registrert i fase 1 og 2. Tilsammen ville dette kunne være en enestående dokumentasjon av nærings- og sosialhistorie i Hordaland. Videre samarbeider vi med Arbeiderbevegelsens Arkiv i Hordaland, som har planer om å samle inn fagforeningsarkiv i fylket. En totalregistrering på dette området ville være en god hjelp til deres arbeid og vi på vår side ville vite at registreringen vår ville bli brukt. Samarbeidet skaffet oss også et nyttig samarbeid med LO, som bidro med viktige adresselister. Det telte og endel at vi visste at OiHs undersøkelse på dette punktet ikke var god.2)

Med ti måneder til rådighet for hele fase 3 var det åpenbart at vi ikke kunne foreta en totalregistrering av arkiv etter nedlagte organisasjoner. I arbeidet med nedlagte bedrifter viste det seg at det var svært tidkrevende å finne fram til registreringsobjektene. Det var ikke mange år vi skulle tilbake før det var svært vanskelig å finne fram til noen som visste noe om bedriftsarkivet. Bak hvert registrerte arkiv etter opphørt virksomhet ligger et langvarig arbeid.3) Organisasjoner er i regelen mindre formalisert enn bedrifter. Mange er preget av liten kontinuitet, små ressurser og ujevn aktivitet. I tillegg er de ikke underlagt juridiske forpliktelser slik som bedriftene. Vi vet også at organisasjoner fødes og dør hurtig.4) Antallet nedlagte organisasjoner kan derfor være stort, og mange av dem har hatt kort levetid og satt få spor etter seg. Alt dette tilsa at en totalregistrering av nedlagte organisasjoner og deres arkiv alene ville ta lengre tid enn vi hadde til rådighet.

Vi avgrenset oss derfor geografisk, typologisk og kronologisk.

Vi fant ut at Bergen kommune var en hensiktsmessig geografisk enhet å arbeide med. Bl.a. måtte vi regne med å gå endel ut i felten å snakke med informanter. Geografisk nærhet var nærmest en betingelse for at dette skulle la seg gjøre.

Videre valgte vi å konsentrere oss om idrettslag, fagforeninger og buekorps. Siden den organiserte masseidretten oppsto på slutten av forrige århundre, har idrettslagene vært et viktig innslag i organisasjonslivet. De har utgjort en kvantitativ stor andel av organisasjonene, og de har totalt sett organisert flere enn noen annen organisasjonstype. Forskningen omkring idrett og idrettshistorie er fortsatt bare i begynnerfasen her i landet. Dette er tilsammen svært gode grunner for å skaffe tilveie opplysninger om arkiv etter nedlagte organisasjoner. For fagforeningene sitt vedkommende gjelder mye av den argumentasjonen som vi la fram ovenfor for å registrere alle fagforeningsarkiv i Hordaland fylke. I tillegg var det og viktig å velge en organisasjonstype som skilte seg klart utifra idrettslag. Buekorps er et særbergensk kulturfenomen som fortsatt lever. Men i motsetning til tidligere, er det ikke lenger en mangfoldig lokal bevegelse. Virksomheten er i dag dominert av noen få store korps som rekrutterer fra hele Stor-Bergen. Ved å registrere arkiv etter nedlagte buekorps, ville vi sikre dokumentasjon om denne tidligere strukturen.

Det var vanskelig å foreta en nøyaktig tidsavgrensing uten å vite noe særlig om mulige kilder til å oppspore nedlagte organisasjoner av de typene vi var interessert i. Når vi valgte å avgrense oss til organisasjoner nedlagt i tidsrommet 1945-1983, var dette derfor mer et retningsgivende anslag enn en stringent grensefastsetting.

Totalt sett mente vi at opplysningene i alle disse delundersøkelsene ville gi oss et godt bilde av forekomsten av organisasjonsarkiv i Hordaland. Selv om metodene vi valgte vanskelig kunne gi 100 % dekning på hvert område, ville vi få et godt grunnlag både til å følge opp enkeltarkiv av særlig historisk verdi, og til å gjøre anslag og vurderinger mht. arkivsituasjonen i fylkets frivillige organisasjoner generelt.

For å sammenfatte hvilke deler registreringen ble brukket opp i:

EKSISTERENDE ORGANISASJONER:

- 1.En totalregistrering av arkiv i eksisterende organisasjoner i Bergen kommune. (heretter: Bergensundersøkelsen)
- 2.En totalregistrering av arkiv i eksisterende fagforeninger i Hordalands landkommuner. (heretter: Fagforeningene i Hordaland)
- 3.En spørreundersøkelse om arkivstørrelse til et utvalg av eksisterende organisasjoner i landkommunene i fylket som har oppgitt i OiHs undersøkelse at de har arkivsaker. (heretter: Hordalandsutvalget). Dette kombineres med en presentasjon av opplysningene om arkivsaker som OiH har samlet inn.

NEDLAGTE ORGANISASJONER:

- 1.Registrering av arkiv etter nedlagte idrettslag i perioden 1945-1983 i Bergen kommune.
- 2.Registrering av arkiv etter nedlagte fagforeninger i samme tidsrom og samme geografiske enhet.
- 3.Tilsvarende registrering av arkiv etter nedlagte buekorps.

Denne rapporten vil bare legge fram resultatene av undersøkelsen av eksisterende organisasjoner. Av tidsmesseige grunner har vi ikke kommet så langt at vi kan legge fram en tilsvarende rapport om arkiv etter nedlagte organisasjoner. Arbeidet med nedlagte organisasjoner viste seg å være langt

mer krevende enn vi på forhånd kunne ane. Vi har derfor lagt hovedvekten på å etablere oversikt over nedlagte organisasjoner. Vi har videre arbeidet en del med fremgangsmåter for registrering av arkivene. Dette gir et godt utgangspunkt for videre undersøkelser.

1. ORGANISASJONSREGISTERING OG UTVELGING.

1.1. BERGENSUNDERSØKELSEN.

REGISTERINGSENHETEN

Særlig i Bergensundersøkelsen ble det tidlig klart at det var nødvendig med en avklaring av hvilke organisasjoner som skulle være objekter i registreringen. I samfunnsvitenskapelig litteratur er en vanlig definisjon av en organisasjon et kollektiv som arbeider systematisk for å realisere et eller flere eksplisitt formulerte mål. En frivillig organisasjon må da forståes som et slikt kollektiv som er kommet i stand ved privatpersoners initiativ, hvor medlemmene selv velger medlemskap, og som i hovedsak baserer seg på ulønnet arbeid. Det første kravet må oppfattes som en nødvendig betingelse, det andre er til vanlig oppfylt, mens det tredje punktet ser ut til å være et krav som sto sterkere tidligere.

Selv med denne relativt klare definisjonen hadde vi stadig avgrensingsproblem. Hvor langt ned skulle vi gå? Vi registrerte distriktsorganisasjonen som en enhet og lokalforeningen som en enhet, men hva med undergrupper? I noen tilfeller kan de være formalisert med egne årsmøter, styre osv.. Vi valgte å stoppe med lokallag, avdeling e.l.. Dette kan selvsagt diskuteres, bl.a. fordi det vil slå ulikt ut i organisasjonsantall fordi noen typer organisasjoner er mer findelt enn andre.5) Men det var praktisk, fordi vi som

regel hadde nok arbeid med å finne lagsnavn og knytte det til en kontaktperson. Dessuten var vår primære interesse hele tiden forekomsten av arkiv. Selv om det forekommer arkiv etter undergrupper i f.eks. større idrettslag, tror vi ikke det kan store mengder arkiv vi har mistet opplysninger om med denne avgrensingen. For en organisasjonsvitenskapelig undersøkelse ville dette imidlertid måtte undersøkes nøyere. Et annet problem: Driver en stiftelse næringsvirksomhet eller er det en organisasjon? Flere kulturorganisasjoner befinner seg i et grenseland, og vi har inkludert dem i vårt registreringsgrunnlag under tvil. Registrering av arkivmateriale er igjen overordnet teoretiske hensyn. På den annen side har vi f.eks. ikke registrert husmorlagenes barnehager, selv om husmorlagene er frivillige organisasjoner og selv sagt med i undersøkelsen.

Grensene mellom frivillig og offentlig virksomhet kan også være nokså flytende. F.eks. er et menighetsråd et offentlig organ og faller utenfor vår registrering. Men hvis det samme rådet driver en ungdomsklubb i lokalene sine, regner vi dette som frivillig lagsarbeid.

Som det vil fremgå, har vi gjennomgående hatt en pragmatisk holdning og heller inkludert enn ekskludert. I hovedsak tror jeg vi har greid å trekvke de riktige grenselinjene. Imidlertid har vi måttet konstatere at organisasjonsstrukturen i de frivillige organisasjonene var langt mer komplisert og mangfoldig enn vi hadde forestilt oss. Både horisontale og vertikale forbindelseslinjer gjør bildet uoversiktlig, og offentlig engasjement og lønnede tillitsmenn bidrar til å gjøre feltet enda vanskeligere å avgrense.6)

REGISTRERINGSNØKKELE: VALG OG ANVENDELSE.

Fordeling av organisasjoner og arkiv i ulike typer anså vi for å være et helt sentralt poeng i arbeidet. I

klassifisering av organisasjoner står organisasjonenes eksplisitte mål klart fram som viktigste kjennetegn. Registreringsnøkkelen burde derfor være strukturert sånn at den skilte organisasjoner etter dette. Samtidig burde den gi mulighet for både grovsortering og en finere inndeling. Det var unødvendig for oss å lage en egen nøkkel, fordi der allerede forelå to alternativ som hver på sin måte var aktuelle for oss.

Norsk Privatarkivinstitutt (heretter: NPI) har laget en nøkkel med tolv hovedkategorier som igjen er inndelt i et stort antall underkategorier (vedlegg 1). Skjemaet er basert på Moren, J: "Norske Organisasjoner". 7) Det skal anvendes i arbeidet med Samkatalogen, en EDB-basert registrering av alle privatarkiv. Strukturen følger i hovedsak Statistisk Sentralbyrås standard for næringsgruppering.

OiHs typologi inneholder ti hovedgrupper, og er i likhet med det foregående, videre inndelt i undergrupper. 8) Den er konstruert med tanke på undersøkelsen av organisasjonslivet i Hordaland.

Det kan neppe bli utarbeidet noen endelig registreringsnøkkel fordi organisasjonsstrukturen hele tiden forandrer seg, og fordi behovene er forskjellige. OiHs kategorier bærer til en viss grad preg av at den brukes i Hordalands landkommuner. For andre geografiske enheter ville det sannsynligvis være lite hensiktsmessig med en egen misjonskategori. Det kan og være uheldig å bruke kategorien "andre" hvis antallet her blir av en viss størrelsesorden. All den tid vi i vår undersøkelse hadde et stort antall fagforeninger, ville det være gunstigere med en annen hovedkategori enn "Økonomiske organisasjoner". NPIs opplegg passet heller ikke helt til vårt materiale. Den var findelt på områder hvor organisasjonstallet var lite, som f.eks. mht. organisasjoner i næringslivet. På andre områder, spesielt gjaldt dette gruppe

"J: Idrett, fritid, kvinne, barne og ungdomsorganisasjoner", ga selv bare et overfladisk inntrykk av organisasjonsutvalget grunnlag for å si at en finere inndeling hadde vært gunstig. Arsaken til dette er at organisasjonsbildet lokalt skiller seg tydelig fra mønsteret på landsplan.

Når vi valgte NPIés nøkkel, var hensynet til en framtidig overføring fra vår registrering til Samkatalogen utslagsgivende. Vi utarbeidet et tallkodesystem som skulle tilpasse systemet til EDB-programmet SPSS; en statistisk programpakke som kun aksepterer tall.

Under arbeidet med å klassifisere organisasjonene ko, vi stadig borti lag som det var vanskelig å plassere. Et problem som gikk igjen, var organisasjoner som både hadde eksplisitte målsettinger og en særskilt målgruppe. Dette gjaldt f.eks. de aller fleste ungdomsorganisasjoner. Vi valgte å klassifisere alle som hadde et særskilt felt de ville engasjere ungdommen på, under dette feltet. Et sangkor for ungdom f.eks., plasserte vi under "sang- og musikkforeninger", ikke under ungdomsorganisasjoner. Fordi vi har overholdt dette prinsippet konsekvent, har vi i stor grad "tømt" gruppene for barn og ungdom. Fordi dette kan gi et misvisende bilde av organisasjonsaktiviteten, har vi opprettet en egen sorteringsmekanisme for telling av ungdomsorganisasjoner, religiøse lag, kvinneorganisasjoner og organisasjoner med tilknytning til arbeiderbevegelsen på tvers av registreringsnøkkelens kategorier.

En rekke organisasjoner har ulike mål som gjør at de hører hjemme i forskjellige grupper. Noen foreninger har andre målsetninger med sitt arbeid i dag enn de opprinnelige. I enkelte tilfeller forteller navnet lite om hva organisasjonen driver med. Avgjørelser i tilknytning til disse problemene har ikke tallmessig samme betydning som tilfellet med barne- og ungdomslag. Vi har etter beste evne brukt

generell organisasjonskunnskap samt tilgjengelige oppslagsverker om organisasjoner.9)

Vi har foretatt en avgjørelse som må karakteriseres som uheldig. Vi hadde vansker med å finne en brukbar plassering av velforeninger og borettslag. Dette er økonomiske organisasjoner og/eller miljøforeninger. Grensene er flytende og mangfoldet av aktiviteter stort. Vi valgte å definere dem som "forbrukerkooperasjoner" utfra tankegangen at de arbeidet med problem i tilknytning til "forbruk av miljø". Vi er seinere gjort oppmerksom på at dette er uheldig, fordi de da havner i samme hovedgruppe som handelsorganisasjoner, som de har svært lite til felles med. Vi vil ikke gjøre noe med dette i denne rapporten utover det å gjøre lesere oppmerksom på forholdet. Til eventuell seinere bruk har vi imidlertid sikret oss koder slik at de registrerte lagene kan overføres til en annen gruppe.10)

KILDER

Kildene våre kan deles i tre kategorier: For det første materiale som Bergen kommune stilte til rådighet. Adresselister fra andre offentlige organ, paraplyorganisasjoner og politiske partier utgjør den andre hovedgruppen av kilder. I en tredje kategori finner vi mer generelle skrifter som inneholder organisasjonsnavn og adresser.

Kommunens arbeid med fritid og kultur forutsetter nær kontakt med lag og foreninger. En av årsakene til dette er at kulturseksjonen kanaliserer en viktig andel av de offentlige tilskudd som frivillige organisasjoner kan søke på. Derfor må avdelingen nødvendigvis ha et adressekartotek. Dette ble stilt til vår disposisjon og må karakteriseres som en av hovedkildene i registreringen. I tillegg utga Kulturseksjonen i 1982 "Smakebiten", en delvis systematisk men ufullstendig fortegnelse over organisasjonene i Bergen.

Denne har også vært til stor hjelp. I tillegg har Sosialseksjonen og Avdeling for forebyggende helse bidratt med navn og adresser fra sine fagområder.

Registreringen møtte i all hovedsak velvilje blant paraplyorganisasjonene, noe som ga uttelling i et stort antall adresselister. Følgende organisasjoner sendte oss kopier av sine egne adresselister:

- Bergen Haandværk og Industriforening
- Bergen krets av Norges KFUK speidere
- Bergen krets av Norsk Speiderforbund
- Hordaland Arbeiderparti
- Hordaland Bedriftsidrettskrets
- Hordaland Idrettskrets
- Landsorganisasjonen i Norge, distriktskontoret.
- Norsk kennelklubb
- Jern & Metall avdeling 5
- Studentsamskipnaden

Fylkeslegen i Hordaland sendte oss en liste over alle organisasjoner som kontoret hadde kontakt med. Denne viste seg å være svært nyttig. Fana Sparebank ga oss adressene til endel lokale organisasjoner i Fana.

Av oppslagsverker hørte Telefonkatalogen og Bergen Adressebok til våre viktigste kilder. Av annet materiale nevner vi rapporter fra bydelsutvalgene, Moren: "Norske Organisasjoner", Martens, J: "Litteratur om Bergen" og Bergens Tidende fra november 1983 til mars 1984.

Tilslutt må vi ta med at noen organisasjoner ble registrert gjennom oppslag i dagspressen eller opplysninger fra kollegaer.

På grunn av skiftende styresammensetning og mangel på faste lokaler, er det problematisk å ha en ajourført navn og

adresseliste for organisasjoner. Vi fikk merke at både Bergen kommune og paraplyorganisasjonenes lister i mange tilfeller var foreldede. Oftest sørget mottakerne for at brevet kom til rette vedkommende, men vi fikk også endel returer og noen få irriterte telefoner.

Et annet problem var dobbeltregistrering. Det oppsto delvis som et resultat av bruken av et stort antall kilder, og delvis var grunnen at en organisasjon kunne være registrert med to ulike organisasjonsnavn på samme adresse. Det skjulte seg som regel en administrasjon bak navnene. Disse forholdene skapte imidlertid ikke store vansker.

I noen tilfeller hadde vi navn på organisasjonen men ikke noen kontaktperson eller adresse. Et langvarig detektivarbeid ga som regel positivt resultat, men i noen få tilfelle måtte vi gi opp. Disse organisasjonene er ikke tatt med i registreringsmaterialet vårt.

REGISTRERINGSUTVALGET

Totalt registrerte vi i første omgang 2161 organisasjoner i Bergen kommune. Endel av disse organisasjonene viste seg å ikke eksistere. I noen tilfeller fikk vi beskjed om at organisasjoner var nedlagt. I andre tilfeller var det tross iherdige anstrengelser ikke mulig å finne noen mottaker til spørreskjemaet. Når postverket måtte gi opp, regner vi det for sannsynlig at organisasjonen ikke fins lenger. Etter å ha trukket fra disse organisasjonene, sto vi tilbake med 2110. Dette er det registrerte antall organisasjoner som vi arbeider med videre i denne rapporten.

Tabell 1 viser hvordan disse organisasjonene fordelte seg på ulike hovedtyper. I tabell 2 er antallet barne- og ungdom-, religiøse, kvinne- og arbeiderorganisasjoner talt sammen uansett kategori. Den detaljerte typologifordelingen framgår

av tabell 3.

Antallet organisasjoner i Bergen kan synes overraskende høyt. Det gir en organisasjonstetthet på omtrent 100 innbyggere pr. organisasjon.¹¹⁾ Landkommunene i Hordaland har gjennomgående likevel enda flere organisasjoner i forhold til folketallet. Hordaland er likevel er det likevel ikke spesielt høyt. Gjennomsnittskommunen i deres materiale har bare 40.8 innbyggere pr. organisasjon. Legger vi regresjonslinjen til OiH til grunn, skulle vi vente å finne så mye som 3600 organisasjoner i Bergen kommune. Nå skal vi ikke legge altfor stor vekt på dette tallet, fordi OiHs materiale viser en lite entydig sammenheng mellom folketall og organisasjonsantall for de store kommunenes vedkommende.¹²⁾ Likevel er det grunn til å merke seg forholdet. Det betyr enten underregistrering eller det kan tyde på at organisasjonstettheten er mindre i et større bysamfunn, eller en kombinasjon av disse to forholdene.

Av de registrerte organisasjonene utgjør gruppe 100, "Idrett-, fritid-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner" i overkant av 50 %. De to største undergruppene her er Idrettsorganisasjoner og organisasjoner som driver med sang og musikk, teater eller dans. Andre store organisasjonsgrupper er arbeidstakerorganisasjoner, humanitære organisasjoner og andre kultur- og opplysningsorganisasjoner (080). Forbrukerkooperasjoner er også en stor gruppe, men det store antallet her utgjøres av velforeninger og borettslag.

Sammenligner vi med OiHs materiale, er andelen religiøse organisasjoner svært forskjellig. Selv om det er grunn til å anta at vår registrering på dette området er noe ufullstendig, forteller dette sannsynligvis også noe om reelle forskjeller mellom organisasjonslivet i by og land. Hele 40.6 % av OiHs registrerte organisasjoner har kristelig tilknytning mot 8,9 for Bergen.¹³⁾ Videre er bare 3.3 % av

de registrerte lagene i landkommunene fagforeningene, mens for Bergens vedkommende er ca 10 % lønsmottakerorganisasjoner. Også på dette området er det åpenbare strukturforskjeller, selv om vi vet at OiH på dette feltet ikke har greid å registrere alle foreninger.14) Dette betyr ikke at organisasjonstettheten på de ulike områdene behøver være like forskjellig, men så langt i drøftingen av disse spørsmålene skal vi ikke gå i denne sammenheng. Det virker og som barne og ungdomsforeninger utgjør en mindre andel av organisasjonene i Bergen sammenlignet med landkommunene.

Et forhold som ikke blir belyst i denne oversikten, er at en del av de registrerte enhetene i Bergen er paraplyorganisasjoner. Vi har både riksorganisasjoner, landsdelssekretariat, fylkesledd og mindre omfattende organisasjonsledd samlet i Bergen. Sammenlignet med de andre kommunene i fylket, vil dette være en viktig forskjell i organisasjonsmønsteret..

1.2.FAGFORENINGER I HORDALAND.

REGISTRERINGSENHETEN

Betegnelsen fagforening brukes på veldig mange ulike enheter innenfor fagbevegelsen. Det vi i denne del av registreringen tok utgangspunkt i, var lokalavdelingen av et forbund, som regel en geografisk avgrenset enhet, oftest etter kommune. Men i noen tilfeller var ikke dette tilstrekkelig. I varierende grad er klubbsystemet utbygget i norsk fagbevegelse. En klubb dekker en arbeidsplass, og i noen sammenhenger kan en bedriftsklubb ha medlemmer i ulike forbund. Bedriftsklubber finner vi særlig i Jern & metallbedrifter og i den grafiske bransjen. Vi bestemte oss for å ta med slike bedriftsklubber i vår registrering.

En annen type lokal organisering innen fagbevegelsen er samorganisasjoner. Dette er fellesorgan for fagforeningene på kommunenivå. Disse tok vi også med, ikke minst for at vi her kunne vente å finne viktig arkivmateriale. Distriktsorganisasjoner hørte også med til de organisasjonsledd vi mente måtte taes med, i den grad slike hadde postadresse i en av fylkets landkommuner. De fleste av distriktsorganisasjonene vil imidlertid være med i Bergensundersøkelsen.

Et avgrensingsproblem var særegent for denne organisasjonstypen: Hvor langt skulle vi gå i å registrere bedriftsklubber? Graden av formalisering var svært forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass. Vi hadde ikke tilgang til en direkte klubboversikt, bare opplysninger om hvor Jern & metall hadde medlemmer og beskjed om at de pleide å danne klubb. Grafisk eller andre forbund hadde vi ingen opplysninger om. Etter å ha spurt oss litt for, satte vi en grense for registrering som klubb ved arbeidsplasser med 20 organiserte. Vi mente at vi med denne grensen ihvertfall skulle få med alle klubbene med arkiv. Men vi sto selvsagt i fare for å kutte ut arbeidsplasser som tidligere kunne hatt flere ansatte. Vi har prøvd å være oppmerksom på denne faren.

KILDER

Fordi registreringsarbeidet for Bergensregistreringen tok mye tid, la vi ikke så mye arbeid ned i å søke opp organisasjoner i denne delundersøkelsen. Vi brukte to kilder: Adresselisten til Landsorganisasjonens distriktskontor og organisasjonsoversikt for Jern & metall.

Som vi skal komme innpå nedenfor, ser det ut til at disse kildene tilsammen ga et godt bilde av fagorganisering i Hordaland - vel og merke med hensyn til fagforeninger knyttet til LO. I den grad forbund utenfor LO har lokalavdelinger i fylket, er de i liten grad kommet med. Det kan under

enhver omstendighet ikke dreie seg om et stort antall. En ting det er viktig å merke seg, er at endel foreninger kan ha flere kommuner som sitt distrikt, mens vi bare har registrert dem i adressekommunen.

REGISTRERINGSUTVALGET.

Totalt registrerte vi 194 fagforeninger etter disse retningslinjene. Til sammenligning fikk OiH med seg 143 i sin undersøkelse. Tabell 4 gir en oversikt over hvordan organisasjonene fordelte seg på de ulike kommunene. Slik en kunne vente er det de folkerike og de industrialiserte kommunene som dominerer i antall.

1.3.HORDALANDSUTVALGET

ORGANISASJONSUTVELGINGEN.

Siden vi her bygget på et allerede foreliggende grunnlagsmateriale, er det unødvendig å gå inn på registreringsenheten og kilder. Vi vil bare kort nevne at i forhold til enhet har vi kommet til omtrent samme retningslinjer som OiH. Deres framgangsmåte i innsamlingen av organisasjonsheter står beskrevet i OiHs rapport nr. 3.

I OiHs spørreskjemaundersøkelse svarte 1814 at de hadde en eller flere arkivsaker. Dette var 71.2 % av de 2547 som svarte på skjemaet. I forhold til de registrerte lagene (4396), utgjør de som positivt har svart at de har arkiv 41,3 %.

Vi tok et utvalg på 20 % av de 1814, og plukket ut hver 5. organisasjon etter en liste hvor de sto oppført etter stigende kommune og identitetsnummer. Vi tilpasset dette utvalget slik at det stemte overens med fordelingen i hovedkategorier i OiHs opplegg. Fordelingen etter

hovedgrupper i vår nøkkel finnes i tabell 5, fordelingen på barne/ungdom, religiøse og kvinneorganisasjoner står i tabell 6, mens den geografiske fordelingen framgår av tabell 7.

Et forhold som gjør at disse tallene ikke uten videre kan sammenlignes med hverken Bergensundersøkelsen eller OIHs totalmateriale, er at fagforeninger tilhørende LO er tatt ut av materiale slik at vi skulle unngå dobbeltregistrering.

Dette er samtidig en av årsakene til at totaltallene for tabell 5 og tabell 7 ikke stemmer overens. Den andre årsaken er at vi fikk inn endel svar hvor det sto at organisasjonen ikke hadde arkiv. Disse fant vi liten grunn til å beholde i materialet, siden en av forutsetningene hadde vært at organisasjoner som skulle kontaktes skulle ha arkiv. Som en tredje faktor som reduserte utvalget vårt kom returer og svar som opplyste at organisasjonen var nedlagt. Totaltallet i tabell 6 er det opprinnelige, mens summen i tabell 5 er det vi sto igjen etter at vi hadde trukket fra de som gikk ut. Når vi likevel presenterer den geografiske fordelingen etter det opprinnelige antallet, skyldes det at vi synes en slik oversikt er viktig for å danne seg et bilde av undersøkelsen, samtidig som det av tekniske grunner som vi ikke skal gå inn på her, ville kreve uforholdsmessig mye arbeid å presentere en tilsvarende oversikt over det reduserte utvalget. Forskjellene er ikke større enn at tabell 6 gir et bra inntrykk av den geografiske spredningen på det materialet vi har arbeidet med.

1.4.OPPSUMMERING

Totalt registrerte vi 2706 organisasjoner. Etter å ha trukket fra de organisasjoner som var nedlagt eller av andre grunner gikk ut av materialet, sto vi igjen med 2636 enheter som vi skulle sende spørreskjema til. Inntrykket så langt var at vi sto overfor en svært uensartet masse.

Organisasjonsmaterialet varierte fra innflytelsesrike fagforeninger til ukjente fritidsorganisasjoner. Spørsmålet var om vi kunne få dem i tale om arkivsaker.

2. PRAKTISK GJENNOMFØRING

2.1. UTSENDINGSRUTINENE

Henvendelsene til organisasjonene besto av spørreskjema, følgeskriv og svarkonvolutt. Vi sendte første henvendelse til organisasjonene i Bergen og fagforeningene i Hordaland i tidsrommet 17.april-15.mai. Første puring til disse gikk ut 10.juni. Samtidig sendte vi første forespørsel til organisasjonene i Hordaland. Ca. 20. august mottok Bergen og fagforeningene andre puring, mens Hordalandsutvalget fikk sin første. For nesten alle organisasjonene var dette samtidig den siste henvendelsen. Vi gjorde noen forsøk på å nå endel organisasjoner over telefon, men dette viste seg å kreve svært mye arbeid uten at det ga noe særlig uttelling. Vi fikk laget adressemerkelapper på edb slik at selve utsendingsarbeidet var relativt hurtig unnagjort.

2.2. SPØRRESKJEMA OG FØLGESKRIV.

UTFORMING AV SPØRRESKJEMA.

En spørreskjemaundersøkelse har som metode flere svakheter. Før det første er den avhengig av viljen til eller ønsket om å svare hos dem som mottar spørreskjemaet. Et annet viktig forhold er mottakerens mulighet til å svare korrekt. Det er rimelig å anta at svarmengden er omvendt proporsjonal med vanskelighetsgraden av spørsmålene som blir stilt. Vi skal komme tilbake til disse tingene i vurderingen av

svarprosenten, her skal vi bare slå fast at dette var utgangspunktet for et nokså nitid arbeid med utformingen av det materiale som gikk ut til organisasjonene. Dette var forøvrig i pakt med praksis fra projektets registrering av bedriftsarkiv.

Spørreskjemaet inneholder et sett med spørsmål om organisasjonen og et sett med arkivspørsmål (vedlegg 2-3). Modellen var tilsvarende skjema fra prosjektets fase 1, registrering av eksisterende bedrifter. I organisasjonsdelen spurte vi om de aller mest sentrale ting i tilknytning til organisasjonens arbeidsfelt og historie, mens arkivdelen stilte relativt detaljerte spørsmål om hvilke arkivsaker, alder, omfang og oppbevaring. Skjemaet ble utformet på begge målføre.

Spørreskjemaet skulle forene behov og forutsetninger som egentlig sto i motsetning til hverandre. På den ene siden ønsket vi flest mulig opplysninger om arkiv, på den andre siden innså vi at en rimelig bra svarprosent var avhengig av et skjema som ikke var langt. I ettertid kan det være grunn til å påpeke at det kanskje var noe uheldig å bruke skjemaet fra fase 1 som utgangspunkt. Vi bandt oss i for stor grad til dette, istedenfor å diskutere foreningsliv for å komme fram til hvilke arkivsaker det var mest sentralt å spørre om. Dette kan være forklaringen på at vi i det først utsendte spørreskjema (vedlegg 2) glemte å spørre om arkivet inneholdt medlemslister, mens kopibøker og journaler framstår som viktige saker til tross for at det ikke skal mye kunnskap om lagsarbeid til for å vite at denne typen arkivsaker er mere sjeldne. For ordens skyld vil vi legge til at det manglende spørsmålet om medlemslister førte til at vi til annen utsending utarbeidet nytt spørreskjema (vedlegg 3) hvor dette spørsmålet var med. Vi skal under vurderingen av resultatene komme nærmere tilbake til dette. Vi burde også stilt et spørsmål i organisasjonsdelen som hadde

gitt oss en inngang til å vurdere arkiv opp mot organisasjonsstørrelse, f.eks. medlemstall eller budsjett.

Disse kritiske merknadene betyr ikke at vi tror at et bedre tilpasset spørreskjema ville gitt kvalitativt andre resultater. I hovedtrekk tror vi at andre forhold spilte en viktigere rolle i organisasjonenes vurdering av om de skulle svare eller ikke. Svarene gir inntrykk av høyst ulik forståelse av skjemaet. I noen tilfeller har den som har svart gitt uttrykk for at skjemaet ikke passet, men de vil svare likevel.

Utformingen av skjemaet kan sies å være en av flere barrierer med en viss marginal betydning. Å prøve å anslå størrelsen på den marginale mengden med organisasjoner som har latt være å svare på skjemaet på grunn av utformingen, ville bare bli gjetning som vi ikke skal gå inn på her. Det som er viktig, er at andre som foreta en lignende undersøkelse, tenker gjennom problemet og lager bedre spørreskjema.

UTFORMINGEN AV FØLGESKRIV.

Følgeskrivets primære siktemål var å informere om registreringsarbeidet vårt. Men vår oppfatning var at det også burde motivere organisasjonen. Bedrifter og organisasjoner mottar generelt svært mange spørreskjema, slik at en fort kan havne i papirkurven om en ikke har loven i ryggen. Da er det viktig å vise til at organisasjonen kan ha direkte egeninteresse av prosjektet. Det endelige resultatet bærer kanskje mer preg av den appellative siden enn vi hadde tenkt oss i utgangspunktet, uten at dette i og for seg er et minus (vedlegg 4).

Det første pureskrivet ble sydd over samme lest som følgeskrivet, men var mer kortfattet og poengtert (vedlegg 5). Dette kom såvidt kort tid etter den første

henvendelsen at vi så det som tilstrekkelig å bare minne om registreringen. Vi ønsket kanskje spesielt å nå de som hadde tenkt å svare, men bare ikke hadde fått gjort det ennå. Vi la og særlig vekt på å få de som mente de ikke hadde noen viktige arkivsaker til å svare.

Til den siste runden valgte vi å utforme et skriv som var en god del forskjellig fra de foregående (vedlegg 6). Vi la her vekt på å informere om utviklingen av registreringen og begrunnet hvorfor vi anså det som viktig at organisasjonene svarte. Målet var å nå den gruppen som ikke fant noen grunn til å svare utifra egeninteresser. Vi appellerte til sarsfunnsansvar og organisasjonsprestisje.

Følgeskrivets betydning for svarprosenten ligger høyst sannsynlig på samme nivå som spørreskjemaet. Men på et punkt er det rett å spørre om ikke et noe anderledes følgeskriv kunne gjort det lettere for en del å svare. Selv om vi på vår side virkelig mente at et ufullstendig svar var bedre enn ikke noe svar, er det ikke lett for en tillitsvalgt i en organisasjon å sende et svar når han/hun ikke vet om spørsmålene er riktig forstått. Vi har flere eksempler fra de innsendte svarene på at skjemaet falt vanskelig for endel. Konklusjonen på disse betraktningene er at følgeskrivet burde inneholdt rettleiding til organisasjonene om hvordan skjemaet skulle fylles ut. Når vi ikke hadde med noe sånt, tror jeg det skyldtes at vi overvurderte foreningenes kunnskaper på dette området.

Erfaringene med fagforeningene var ikke gode fra OiHs prosjekt. Det er forstått ikke uventet at disse kanskje skulle være kritiske til en form for registrering. For å prøve å overvinne frykten for hva svarene kunne bli brukt til, la vi stor vekt på å få LO til å legge ved et eget følgeskriv som belyste deres holdning og deltakelse i registreringen (vedlegg 7). Uten at vi kan måle dette direk-

te, tror vi dette har spilt en positiv rolle. De fagforeninger vi har vært i direkte kontakt med, har vært interesserte og hjelpsomme. For organisasjonene i Hordaland var situasjonen en annen enn for de i Bergen. De hadde tidligere svart på OiHs omfattende spørreskjema, og hadde sikkert vært utsatt for flere purringer i den sammenheng. Vi innskrenket derfor henvendelsene til dem til et absolutt minimum. I skrivene la vi vekt på å knytte vårt prosjekt til OiH, fordi vi antok at dette prosjektet hadde ganske høy prestisje. I tillegg til dette presenterte vi oss selvsagt på vanlig måte (vedlegg 8). Disse skrivene utformet vi bare på nynorsk. Nå viser det seg at endel av lagene ikke har skjont hva "hyllemeter" innebærer. Igjen ser det ut til at vi har forventet for mye av organisasjonene.

ANNET PR-ARBEID.

Vi hadde gode erfaringer med bruk av pressen i de tidligere fasene i prosjektet. Også denne gangen gikk vi til avisen og presenterte prosjektet og fikk en etter vår oppfatning brukbar dekning (Vedlegg 13). Vi la vekt på det nye med vår undersøkelse, samtidig som vi prøvde å få fram hvilken nytte registreringen kunne ha for organisasjonene selv. Også ved en seinere anledning tok vi pressen i bruk for å prøve å komme fram i offentlighetens oppmerksomhet igjen og kanskje tjene noen ekstra svar helt på tampen av registreringen. Resultatet ble et oppslag som belyste svært mange viktige sider ved privatarkivfeltet (Vedlegg 14).

2.3.KODING AV SVARENE.

Alle svarene skulle legges inn på edb for statistisk behandling. For at dette skulle kunne gjennomføres, måtte vi sette opp tallkoder for alle svarmulighetene på hvert eneste spørsmål. Deretter måtte hvert enkelt svar kodes. Dette var en viktig prosess, for det første fordi vi ved å lage et

kodesystem med en viss omtanke kunne tilrettelegge informasjonen for seinere bruk. For det andre fordi denne prosessen var avgjørende for samsvaret mellom opplysningene vi fikk inn og de data maskinen systematiserte.

I utarbeidingen av tallkodesystemet (vedlegg 10) prøvde vi på samme måte som ved valg av typologi og gjøre bruk av innarbeidede standarder. Dessverre fikk dette bare betydning for spørsmålet om distrikt. Her kunne vi bruke kommune/bydelsnr. På de andre variablene utarbeidet vi egne koder. Dette gjelder spesielt spørsmål 10 om oppbevaring og "annet" under spørsmål 8. Arstall gikk rett inn uten noen form for koding. For en del av spørsmålene valgte vi bare ja/nei/ikke svart-kombinasjon, fordi det ville bli et betydelig merarbeid å gjøre noe mer ut av dem. Til seinere bruk kunne imidlertid disse opplysningene være nyttige.

Innkodingen ble foretatt på et kodeskjema hvor variablene var avmerket (vedlegg 11). For endel av spørsmålene var vi nødt til å anvende et visst skjønn. Særlig gjaldt dette arkivmengde som kunne være angitt i både kvadrat og kubikkmeter, eller antall poser og skoer. Vi gjorde det til en regel å legge oss ganske lavt i anslagene. Samme holdning inntok vi når arkivmengden var oppgitt til å ligge mellom to oppgitte størrelser. Arkivalder og serietype kunne og by på problemer i noen tilfeller. Alderen kunne være angitt med bare "fra år" eller "til år". Vi prøvde etter beste evne å vurdere skjemaet i sin helhet og supplere de oppgitte opplysningene med ting som vi så den som hadde fylt ut skjemaet betraktet som så selvfølgelig at han/hun ikke hadde brydd seg med å ta med. Dette gjelder f.eks. "til år".

I noen tilfeller har svarerne strøket over arkivtypene og ført på sine egne serier. Ofte var dette typer som tilhørte en av de andre kategoriene på skjemaet. I disse tilfellene

overførte vi opplysningene til de rette rubrikkene. Hvis det var materiale som det var vanskelig å plassere, klassifiserte vi det som "annet".

På spørsmålet om innholdsliste godtok vi omtrent alt som kunne minne om arkivoversikt, hel eller delvis, som positivt svar. Musikkforeningenes notearkiv fant vi problematiske. Flere kor og korps hadde innholdsfortegnelser over dette materialet som for dem sikkert var den viktigste delen av arkivet. Fra vårt synspunkt var det imidlertid ikke denne siden av aktiviteten som var sentral, vi var ute etter oversikter over arkivet etter foreningsvirksomheten. Vi valgte derfor å ikke registrere dette som innholdslistener.

Kodeskjemaene ble samlet i kodebøker og punchet inn på Universitetet i Bergen sitt dataanlegg. Den langvarige og tildels kjedsommelige arbeidsprosessen som punching er, gjorde at sjansene for å gjøre feil absolutt var tilstede. Reine punchefeil er det heldigvis bra sjanse for å oppdage under selve arbeidet, bl.a. fordi antallet karakterer på skjermen fortløpende kan sjekkes mot tallene på kodeskjemaet.

Vi har dessuten etterprøvd både koding og punching gjennom forskjellige prosedyrer i datamaskinen. Først ble "umulige" kombinasjoner rensket ut. Som eksempel på dette kan nevnes kommunenummer som ikke eksisterer. Deretter ble "usannsynlige" tall sjekket i henhold til spørreskjemaet. Særskilt undersøkte vi opplysninger om svært store arkiv, og svært gamle arkiv. Til slutt krysskjørte vi forskjellige variabler for å finne uoverensstemmelser. F.eks. sjekket vi den opprinnelige kategoriseringen foretatt under registreringen med svarene på spørsmål 5, arbeidsområde, (Variabelnr. 6).

Letearbeidet førte til at vi fikk rettet opp endel feil, men vi kan selvsagt ikke garantere at materialet er feilfritt.

2.4.OPPSUMMERING

Rutinene i den praktiske gjennomføringen fungerte bra. Tidsplaner og målsettinger ble i stor grad overholdt. Vi bør likevel være sjølkritiske med tanke på nivået vi krevde av mottaker. Her kan tilsvarende undersøkelser ha god nytte av våre erfaringer. På et punkt kunne vi kanskje organisert arbeidet annerledes: Koding og punching kunne vært foretatt i en og samme prosess. Dette kunne redusert feilfrekvensen i tillegg til at vi nok hadde spart endel tid.

3.SVARENE.

3.1.SVARMENGDE OG SVARPROSENT.

Som det vil framgå av tabell 8, har vi mottatt 1030 svar i alt. Dette utgjør 39.1 % av de 2636 organisasjonene vi sendte skjema til. Svarprosenten varierer litt for de ulike delundersøkelsene, men forskjellene er likevel marginale. Det er ingen grunn til å stikke under stolen at dette er en lavere svarprosent enn vi hadde forventet. Den er og for lav til at vi uten videre kan generalisere fra de funnene vi har gjort. Målsettingen var å komme over 50 % . Dette vil og gitt brukbar statistisk holdbarhet. På den annen side er det ikke uvanlig at statistiske undersøkelser hvor det er en frivillig sak å svare, ligger rundt ca 40 % svar. Det er heller ikke vanskelig å finne en del argumenter som kan forklare hvorfor svarprosenten i dette tilfelle ligger såvidt lavt. Når vi går nærmere inn på materialet, viser det seg at det er endel viktige variasjoner gruppene imellom. Dessuten har arkivopplysningene vi har fått inn stor verdi i seg selv uten hensyn til representativitet. Over 1000 registrerte organisasjonsarkiv i Hordaland fylke vil dessuten

sammen med arkivopplysningene fra OiHs materiale gi tilstrekkelig grunnlag for beslutninger om vernetiltak innenfor denne sektoren. Vi vil likevel bruke endel plass på å kommentere svarprosenten før vi går over til å se på svarenes innhold.

BERGENSUNDERSØKELSEN

For Bergensundersøkelsen sitt vedkommende er svarprosenten 38.8. Hvordan de 819 svarene fordeler seg på ulike typer organisasjoner, går fram av tabell 9. Kategoriene 010 Jord, skog, 020 Industri og håndverk, 040 Bank, forsikring, 050 Arbeidsgiverorg., 060 Arbeidstakerorg. og 070 Produktivitet og teknikk har alle over 50 % svar. De andre kategoriene har en svarprosent under 50, og det er spesielt den tallmessig store gruppen 100 Idrett&fritid som trekker den totale svarprosenten så kraftig ned. Av de totalt 1104 organisasjonene innenfor denne gruppen har 386 eller 35 % svart. Vi kan se av tabell 11 at det av de tallmessig store gruppene er spesielt idrettslagene som har en lav svarprosent, bare 34 %. Med unntak av 060 Arbeidstakerorganisasjoner, er alle gruppene med svarprosent på 50 % eller mer svært fåtallige kategorier. Den store spredningen i svarprosent gir også store utslag i sammensetningen av svarmateriale i forhold til det registrerte materiale, se tabell 9 kolonne 4. Dette er forhold som reduserer materialets representativitet totalt sett. Imidlertid kan vi faktisk gå utfra at materialet er representativt for flere av delområdene, når vi vel å merke passer på å hele tiden vurdere registreringens kvalitet i samband med svarprosent. I skrivende stund har vi ingen informasjon som tyder på at de ovenfor nevnte områdene med høy svarprosent er svakt registrert, tvertimot hører flere av dem til de typene som vi tror er best dekket. Konklusjonen er at vi her har godt grunnlag for å trekke slutninger.

Hva så med de organisasjonstypene med lav svarprosent? Erfaringer fra OiH kan tyde på at det kan være en sammenheng mellom arkivdanning og formaliseringsgrad blant de frivillige organisasjonene. I vårt materiale er svarprosenten over 50 i kategorier som vi allment regner med har høy formaliseringsgrad. Det motsatte er tilfelle for organisasjoner som vi tradisjonelt sett vet har en løsere struktur. Det er derfor nærliggende å anta at når svarprosenten er så lav i disse gruppene, skyldes det at mange av dem ikke har arkiv og derfor har latt være å svare. Hvis dette er riktig, kan vi regne med at vi har registrert den bedre tredjedelen i disse gruppene. Men det er likevel klart at manglende formalisering kan forhindre at vi får svar, uten at dette beviser at organisasjonen ikke har arkiv. Det kan like gjerne bety at arkivet er spredd eller at formannen har for dårlig tid til å finne ut hvordan det står til med arkivet. En skjønnsmessig vurdering av de organisasjoner som ikke har svart synes å bekrefte dette. Likevel tror vi generelt vi kan gå utfra at svært mange av de organisasjonene som ikke har svart, ikke har arkiv. Vi kan derfor konkludere med at vi har registrert en større andel av arkivbestanden blant de frivillige lagene i Bergen enn hva svarprosenten i første omgang skulle tyde på.

FAGFORENINGENE I HORDALAND

40.7 % av fagforeningene i Hordaland har sendt svarskjema, se tabell 12. De samme forbehold når det gjelder representativitet som vi har vært inne på tidligere, gjør seg selvsagt gjeldende her. Men fordi vi har grunn til å tro at registreringen er god, betrakter vi resultatet her som brukbart. Blant annet er svarprosenten fra industristedet Odda god. Ellers mangler vi registrerte fagforeninger i 4 kommuner, i tillegg mangler vi svar fra 5 andre kommuner. Totalt faller altså 9 kommuner ut fra undersøkelsen, et noe høyt tall.

ORGANISASJONENE I HORDALAND

Av de 332 organisasjonene i Hordaland som mottok forespørsel om størrelsen på arkivet, svarte 132. Dette gir en svarprosent på 39,7. Tabellene 13, 14 og 15 gir en oversikt over hvordan materialet fordeler seg på ulike typer organisasjoner samt geografisk fordeling. 020 Industri og håndverk og 050 Arbeidsgiverorganisasjoner er ikke representert i utvalget, og kommunene Eidfjord, Austevoll og Modalen er heller ikke med. Vi ser og av tabellene at avvikene mellom totalutvalget og svarmaterialet er relativt store. Samlet er likevel er materialet tilstrekkelig til å gi oss et inntrykk av størrelsen på arkivene til de fleste hovedgruppene av frivillige organisasjonene i fylket.

3.2.SVARENES KVALITET.

Kriteriene for å vurdere svarenes kvalitet er to: For det første hvor mange opplysninger hvert enkelt skjema gir, og for det andre i hvor stor grad svarene på de enkelte punktene gir korrekt informasjon. Det sier seg selv at vi ikke kunne forvente at alle svarene skulle være fullstendig utfyllt. I hvor stor grad svarenes innhold samsvarer med arkivets faktiske utseende og øvrige forhold, faller for en stor del utenfor våre kontrollmuligheter. Men noen indisier har vi.

Det skulle gå klart fram av tabell 16 og 17 at svarene har viktige mangler. Bare 488 organisasjoner i Bergen har svart på hvor stort arkivet deres er. Dette er bare 23.1 % av det totale antall organisasjoner som er med i undersøkelsen i Bergen. I tillegg til at dette betyr at vi må vurdere representativiteten særskilt for noen spørsmål, har det også konsekvenser for de anslagene vi vil gjøre over den totale arkivbeholdningen.

Når det gjelder utfyllingen av hvert enkelt svar, har vi ingen holdepunkter for å vurdere den prosessen som ligger forut for utfyllingen av skjemaet. Men selve besvarelsen kan gi oss viktig informasjon om hvor godt svareren har forstått spørsmålene, og indirekte hvordan arkivarbeidet drives. I noen tilfeller har vi to svar fra ulike tillitsmenn. I et tilfelle er svarene helt ulike.

Det er klart at slike forhold reiser spørsmål om påliteligheten av opplysningene. På den annen side kan vi spørre om det er mulig å få noe mer pålitelig informasjon ved bruk av spørreskjema som informantene selv fyller ut. Bare direkte oppsøkende virksomhet ville opplagt gi kvalitativt bedre resultat. Dette ville være en umulig framgangsmåte i en registrering av denne størrelsen. Men det ville helt klart styrket registreringen å foretatt endel stikkprøver i materialet for å gjøre seg opp en nærmere mening om hvor pålitelig våre opplysninger er. Dette håper vi å gjennomføre i forbindelse med arbeidet med verneplanen.

3.3.OPPSUMMERING.

Vi har i dette avsnittet lagt vekt på en kritisk vurdering av svarmengde, svarprosent og svarenes kvalitet. Dette er viktig, fordi det avholder oss fra generaliseringer som det kan være spinkelt grunnlag for. Det kan bidra til at tilsvarende posjekt kan vurdere sine valg av metoder opp mot våre erfaringer. På den annen side vil vi gjerne slå fast at materialet gir viktig informasjon om arkivsituasjonen i frivillige organisasjoner i Hordaland, og vi har ingen betenkeligheter med å bruke det som grunnlag for vernearbeid for privatarkiv i fylket. Vi har og grunn til å tro at det vil kreve store merkostnader å få et mer representativt resultat enn vi har oppnådd.

4.RESULTATER.

I dette avsnittet skal legge fram hovedpunktene i informasjonen fra svarene. Vi vil presentere arkivdataene i de tre delundersøkelsene hver for seg, og vi vil la diskusjonen om hvilke slutninger vi kan trekke om arkivsituasjonen i de frivillige organisasjonene generelt ligge. Dette skal vi komme tilbake til i neste avsnitt.

4.1.BERGENSUNDERSØKELSEN.

Organisasjonenes alder er en nyttig opplysning å vurdere arkivopplysningene i forhold til. I tabell 18 er det en oversikt over stiftelsesår for organisasjonene. Tre fjerdedeler av organisasjonene som har svart på spørreskjemaet er stiftet etter 1920. Hele 40 % er etablert etter 1970. Av de lagene som har svart er altså en svært stor andel organisasjoner som bare har fungert noen år.

Av tabell 19 går det fram at bare 5 % av organisasjonene har arkivmateriale tilbake til før 1900. Bortimot 50 % er arkivmateriale fra etterkrigsperioden.

Av de organisasjonene som har svart, har størstedelen arkiv, se tabell 20. Men som vi ser, har over 10 % av organisasjonene i 5 av kategoriene svart at de ikke har arkiv.

Det er styreprotokoller, korrespondanse, regnskapsmateriale og årsmeldinger som er de typene arkivmateriale som flest organisasjoner svarer at de har. Over 70 % oppgir å ha tatt vare på en eller flere av disse seriene går det fram av tabell 21. At hele 25 % svarer at de har jubileumsskrift, tyder på at vi har fått svar fra en god del organisasjoner som bevisst tar vare på sin fortid. Av annet arkivmateriale

er det foto og trykte skrifter som er det vanligste. 7.9 % svarer at de har billedmateriale i arkivet sitt, mens 7.1 % har trykte skrifter av et eller annet slag. Noen få organisasjoner oppgir at de har lydarkiv og gjenstander med tilknytning til organisasjonens historie.

Vi nevnte tidligere i rapporten at vi glemte å stille spørsmål om medlemslister i første utsending av spørreskjema. Siden 39.7 % av den totale svarmengden for Bergensundersøkelsen kom inn i denne runden, er det ikke uventet at totaltallet på organisasjoner med medlemslister er lavt. Men mye tyder på at det reelt sett ligger høyere. For det første oppgir vel 50 % av organisasjonene i Olls undersøkelse at de har medlemslister. For det andre svarte 64 % av de innkomne svarene i annen utsendingsrunde at de hadde medlemslister. Tilsvarende tall for tredjerunden var 55.8 %. Med lignende tall for 1.runden ville medlemslister vært blant de mest vanlige arkivsakene totalt sett.

Når det gjelder arkivserienes alder, er det ikke så lett å sammenligne. Antall svar er få og varierer sterkt. Hvis vi ser på de fire store gruppene med arkivmateriale, er det styreprotokoller og årsmeldinger som vanligvis går lengst tilbake, se tabell 22 A og B. Kopibøker og journaler er "gammeldags" arkivmateriale, mens naturlig nok jubileumsskrifter i svært mange tilfeller er av eldre dato. Dette er selvsagt ikke det samme som at arkivet til organisasjonen strekker seg så langt tilbake, jubileumsskrifter er ikke arkivmateriale i vanlig forstand.

Et organisasjonsarkiv kan bestå av en eller flere arkivserier. Det kan ha en viss interesse å se på hvor mange arkivserier et organisasjonsarkiv vanligvis har. Som det framgår av sumkolonnen nederst i tabell 23, er det 4, 5 og 6 arkivserier som er vanligst blant de organisasjonene som har arkiv. Vi ser og at det er ganske god spredning, men at en

viss overvekt av organisasjonene har få arkivserier i sitt arkiv. Ser vi på fordelingen på typologier i samme tabell, er det ikke overraskende å finne gruppe 100 Idrett og fritid blant den typen organisasjoner som vanligvis har få arkivserier, mens det motsatte er tilfelle for 060 Arbeidstakerorganisasjoner.

Hovedtyngden av de arkivene vi har registrert må karakteriseres som små. I underkant av 50 % av arkivene er under 5 hyllemeter. Så mange som 13.9 % er under 0.5 hyllemeter. Det største arkivet er 250 hyllemeter. Gjennomsnittsarkivet er 4 hyllemeter, mens den arkivstørrelsen som hyppigst går igjen er 1 hyllemeter. 1 hyllemeter er også median-tallet, dvs. arkivstørrelsen til den av organisasjonene som ligger i midten når organisasjonene er ordnet etter stigende arkivstørrelse. De få store arkivene som finnes blant frivillige organisasjoner trekker altså det aritmetiske gjennomsnittet et godt stykke over det som synes å være den mest representative arkivstørrelsen, ca 1 hyllemeter.

De 488 organisasjonene som oppga arkivstørrelse har tilsammen 1955 hyllemeter arkivsaker. Både med hensyn til totalt registrert mengde og gjennomsnittsarkivets størrelse, vil det være store ulikheter mellom de ulike kategoriene. Dette vil fremgå av tabell 26. Av de kategoriene som utmerker seg med høy gjennomsnittsstørrelse på arkivene, er det kanskje overraskende å finne religiøse organisasjoner. Forklaringen her er at blant de relativt få religiøse organisasjonene som har svart, finnes noen eldre misjonsorganisasjoner med virkelig store (og tilsynelatende velordnede) arkiv.

I tabell 35 har vi laget en oversikt over gjennomsnittstall og totalsummer for alle grupper. De gruppene vi har opplysninger om total arkivmengde på over 100 hyllemeter er: borettslag, arbeidsgiverorganisasjoner, lønsmottakerorganisasjoner og allmenne kristne organisasjoner. Idrettslag sett

under ett kommer også over denne grensen. Når det gjelder gjennomsnittstall, er antall organisasjoner så lite for mange av gruppene vedkommende at opplysningene ikke har noe særlig verdi.

Fordi gjennomsnittstall kan være et misvisende mål for sentraltendens i datamengder med stor avstand mellom minste og største verdi, har vi sett på forholdet mellom gjennomsnitt, median og modus for endel av de gruppene vi har registrert flest arkiv i, se tabell 36. I alle gruppene med unntak av velforeninger, ser vi at median og modus er betydelig lavere enn gjennomsnittstallet. Dette betyr at alle disse gruppene har en skjev fordeling, med noen få organisasjoner som trekker gjennomsnittstallet opp, mens median og modus gir et mye bedre mål for hvilken arkivstørrelse som er representativ for gruppen.

42 % av organisasjonene oppgir at de oppbevarer arkivet på kontoret eller i tilknytning til det. Dette fremgår av tabell 25. Ellers er privat oppbevaring som ventet vanlig, mens 9 % oppgir at arkivet ikke er samlet, men er spredd på flere personer.

110 foreninger svarer at de har innholdsliste. At såpass mange som 13.4 % har dette, må karakteriseres som overraskende.

4.2.FAGFORENINGENE I HORDALAND.

Det framgår av tabell 27 at ingen av de fagforeningene vi har registrert i Hordaland oppgir stiftelsesår før 1900. Nærmere 60 % ble stiftet i tidsrommet 1920-1959, mens en del er av nyere dato. Det er altså en relativt "ung" gruppe organisasjoner vi her har å gjøre med.

I tabell 28 kommer den topografiske fordelingen av arkivene

fram. Vi har fått positive svar fra hovedtyngden av kommunene i fylket, og det er gledelig at den viktige industrikommunen Odda er såvidt godt representert.

Arkivmaterialet er for en stor del fra årene etter krigen, og bare et lite antall foreninger har arkivsaker eldre enn 1920, se tabell 29. Det er styreprotokoller, korrespondanse, regnskapsmateriale og årsmeldinger som også blant dette utvalget utgjør de arkivseriene som flest organisasjoner har tatt vare på. Ser vi på de enkelte arkivserienes alder, er det igjen styreprotokoller og årsmeldinger som skiller seg ut som det eldste materiale, men det ser også ut til at enkelte organisasjoner har regnskapsmateriale et stykke tilbake (tabell 31). En stor del av fagforeningene har hele fem arkivserier, 39.2 % ifølge tabell 32.

Arkivstørrelsen varierer mellom 10 cm og 15 hyllemeter. Gjennomsnittlig arkivstørrelse er 2.5 hyllemeter, mens den arkivstørrelsen som oftest går igjen er 2 hyllemeter. Tabell 33 gir en kategorisert oversikt over arkivenes størrelse. Sammenlignet med andre typer frivillige organisasjoner, er fagforeninger en type som danner relativt mye arkiv. Men så hører vel fagforeningene etterhvert til den delen av de frivillige organisasjonene som er sterkest formalisert.

Dette poenget gjenspeiles også i hvordan arkivsakene blir oppbevart. Tabell 34 forteller at kontoret er den varligste oppbevaringsplassen for arkivsakene. Det er ikke uventet at relativt få av de organisasjonene vi her har registrert opererer med fjernarkiv - til det er gjennomsnittsalderen for lav.

Bare 6 fagforeninger har svart at de har innholdsliste, et lavt men ventet tall.

4.3. ORGANISASJONENE I HORDALAND.

Med unntak av dataene om arkivstørrelse, bygger alle opplysninger i dette avsnittet på materiale fra rapport nr.3 fra "Organisasjonene i Hordaland 1980", som prosjektet offisielt heter. Den er ført i pennen av Per Selle. Rapporten gir en oversikt over hele organisasjonsmaterialet som dette prosjektet har samlet. Her i denne rapporten vil vi i liten grad gå inn på grunnlagsmaterialet. Vi vil nøye oss med oversikter som gir de store linjene i organisasjonsstrukturen i fylkets landkommuner. De som ønsker grundigere kjennskap til materialet, henvises til ovenfor nevnte rapport og andre publikasjoner fra prosjektet, se litteraturlisten.

Mangel på tid og problemer med dataanlegget på Universitetet i Bergen har gjort at vi ikke har fått tid til å bearbeide dette materialet i tråd med intensjonene. Vi håper imidlertid at dette kan gjøres seinere. Vi skal ikke gå gjennom alt vi "skulle gjort", bare nevne et par ting som leseren sikkert vil savne. For det første har vi ikke hatt tid til å overføre hele Hordalandsmaterialet til vår kategoriinndeling. Dette gjør at organisasjonsbildet ikke er lett å sammenligne. For det andre har tekniske problem ført til at vi f.eks. ikke kan presentere tabeller som viser sammenhengen mellom organisasjonstype og arkivserie. Ei heller organisasjonstype, alder og arkiv. Mulighetene er mange, bare noen få er utnyttet så langt.

ORGANISASJONSTYPER.

I tabell 39 går både fordelingen av de registrerte organisasjonene og de som har svart, fram. Barne- og ungdomslag er den største gruppen. Mållag er det andre ytterpunktet med bare 33 registrerte lag, eller 0.8 % av totalmaterialet. Det mest iøynefallende trekket ellers er den store gruppen misjonsforeninger. Her er en vesentlig forskjell sammenlig-

net med organisasjonsstrukturen i Bergen.

ARKIV, ORGANISASJONSTYPE OG TOPOGRAFISK FORDELING.

OiH fikk svar fra 2547 av de 4396 organisasjonene de sendte spørreskjema til (tabell 38). Fordelingen av de 1814 organisasjonene som hadde arkivsaker, går fram av tabell 37 og 38. I vår egen spørreundersøkelse hadde 90.2 % av de organisasjonene som svarte arkiv. Tilsvarende tall her er 71.2. Forklaringen på denne relativt store forskjellen er sannsynligvis enkel: OiHs spørreskjema inneholdt spørsmål om alle mulige organisasjonssaker. Her var spørsmålet om arkivsaker bare et av mange, mens hos oss var det hovedsaken. Flere organisasjoner har hatt "noe" å svare på OiHs skjema, enten de nå hadde arkiv eller ikke. Konsekvensen av dette har vært at OiH har fått svar fra relativt sett flere organisasjoner som ikke har arkiv. Vi vil ikke her gå innpå å sammenligne de enkelte gruppene i tabell 37 og 20. Til det er svarpremissene og kategoriinndeling for ulike.

Tabell 38 gir mulighet for å sammenligne antall registrerte organisasjoner, svar og antall organisasjonsarkiv fra kommune til kommune. Fra arkivsynspunkt peker kommuner som Kvinnherad og Odda seg ut som svært interessante. Odda utmerket seg også med hensyn til fagforeningsarkiv, jfr. tabell 28. For kommunene Austevoll og Fjell er svarprosenten så lav at undersøkelsen ikke gir noe skikkelig bilde av arkivsituasjonen. En mer grundig vurdering av representativiteten fordrer en jamføring av registreringens kvalitet. Det ville føre altfor langt å gå inn på det her, men interesserte henvises til rapport nr.3 fra OiH s.41, ff.

ARKIVENES INNHOLD.

Regnskap er den typen arkivsaker som flest organisasjoner i dette materialet har i sitt arkiv (tabell 40). Dette er

samme resultat som vi kom til i Bergensundersøkelsen jfr. tabell 21. Vi ser videre at møtebøker, medlemslister og årsmeldinger er de arkivseriene som går igjen hos flest organisasjoner. Forutsatt at møtebøker og styreprotokoller er oppfattet som noenlunde det samme, ser vi at det er nokså store likhetstrekk mellom de resultatene vi kom til når det gjaldt organisasjonene i Bergen og materialet fra landkommunene. Men her må vi ta noen forbehold. Prosenttallene er ulike, og vi har tidligere vært inne på hva som kan være årsaken til det. For det andre har vi færre opplysninger om arkivsaker for Hordaland enn for Bergen. Vi vet f.eks. ingenting om hvordan lagene i Hordaland behandler korrespondansen. Men så langt vi har opplysninger synes det å være et mønster med noen arkivserier som går igjen hos et relativt stort antall lag.

ARKIVENES ALDER

I OiHs spørreskjema er det ikke spurt etter alderen på arkivsakene. Vi har derfor ikke muligheten for å sammenligne denne variabelen innenfor hele fylket.

ARKIVSTØRRELSE.

På dette punktet bygger vi på opplysninger fra det utvalget på 20 % av OiHs materiale som vi foretok. I tabell 41 har vi en oversikt over hvordan materialet fordeler seg. Det er ikke noen store avvik fra funnene fra Bergensundersøkelsen, men vi finner relativt sett flere arkiv i de minste størrelseskategoriene. Gjennomsnittsarkivet er 3,4 hyllemeter mot 3,5 i Bergensundersøkelsens se tabell 42. Men når vi vet at 200 av de totalt 367,8 hyllemeterne vi har registrert i Hordalandsutvalget utgjøres av ett arkiv, er det klart at disse tallene må taes med en klype salt. Likevel mener vi at det ikke kan være bare tilfeldig at hovedtallene for Bergen og Hordaland viser såvidt bra samsvar. Sånn sett gir materialet tilstrekkelig grunnlag til å si noe om hvilke

arkivmengder vi grovt sett står overfor i vernesammenheng, noe vi vil komme mer tilbake til i konklusjonen. Fordi grunnlagsmaterialet er såvidt spinkelt, vil vi ikke gå videre inn på vurderinger av de enkelte gruppene. Vi henviser til tabell 42 og understreker hele tiden at leseren må ta i betraktning antallet (høyre kolonne).

5. KONKLUSJON.

Målsettingen ved denne registreringen var å kartlegge organisasjonsarkivene i Hordaland fylke for å innhente informasjon som kan brukes i en verneplan for privatarkiv i fylket. Ideellt sett siktet vi mot en totalregistrering, men ut fra økonomiske og ressursmessige hensyn satte vi allerede i utgangspunktet klare begrensinger for omfanget av undersøkelesen. Den skulle særlig være rettet inn mot organisasjonene i Bergen, da vi for resten av Hordaland sitt vedkommende hadde avtale om å kunne bygge på materiale innsamlet av prosjektet "Organisasjonene i Hordaland". Her skulle det være nok å utvide materiale for fagforeningene samt å innhente opplysninger om størrelsen på et utvalg av de tidligere registrerte organisasjonsarkivene.

I utgangspunktet tok vi sikte på å kartlegge både eksisterende og nedlagte organisasjoner. I praksis har det nesten utelukkende blitt tid til å arbeide med de eksisterende organisasjonene. Den informasjonen vi har innhentet om nedlagte organisasjoner har vi bare i bergrenset omfang rukket å bearbeide.

De begrensningene vi har pekt på ovenfor, har ført til at vi ikke har å gjøre med en totalregistrering av organisasjons-

arkiv i Hordaland. Derimot tror vi i utgangspunktet at vi har fått med en såvidt stor del av de eksisterende organisasjonene at de ville kunne gi et representativt bilde av arkivsituasjonen. Det springede punktet er derfor svarprosenten som registreringen oppnådde. Den ligger rundt 40 prosent for de ulike delundersøkelsene, med 38,8 prosent for den største av dem, Bergensundersøkelsen. Svarprosenten varierer en del for de ulike organisasjonstypene. Etter en samlet vurdering har vi kommet til at vi har nok materiale til å kunne gi et nøkternt inntrykk av arkivsituasjonen for organisasjonene i fylket. En eventuell fyldigere registrering ville kreve mer direkte kontakt med organisasjonene, noe som ville bli svært arbeidskrevende, uten at resultatene trolig ville stå i forhold til innsatsen.

Resultatene vi har kommet til når det gjelder alder og type arkivsaker regner vi med har ganske stor gyldighet for totalmaterialet. Når det gjelder arkivstørrelsen er det rom for større usikkerhet. Gjennomsnittsstørrelsene for en del organisasjonstyper er basert på så lite grunnlagsmateriale at de bør brukes med forsiktighet. Et overslag for de vel 6000 organisasjonene som er registrert i Bergen og Hordaland på basis av de svarene vi har mottatt, kan tyde på at disse organisasjonene totalt har arkivsaker som utgjør tilsammen mellom 15.000 og 20.000 hyllemeter. Da har vi tatt i betraktning at vi for Bergen sitt vedkommende nok har registrert den delen av organisasjonene som har de største arkivene. Dette er betydelig mer enn de eksisterende arkivinstitusjonene kan make å ta mot i dag. Det vil derfor være tvingende nødvendig å foreta et utval av organisasjonsarkiv som i første omgang skal sikres for ettertiden. Etter det vi kan se er materialet som er innsamlet på dette delprosjektet kombinert med det materialet som prosjektet "Organisasjonene i Hordaland" kan stille til disposisjon stort nok til at det kan danne basis for et slikt utvalg.

NOTER:

- 1) Per Selle og Jørn Y. Leipart, Organisasjonane i Hordaland 1980, data og metode - ei vurdering av representativitet, svar, osent og spørjeskjema, s. 85-86. (Prosjektet "Organisasjonane i Hordaland", rapport nr. 3.)
- 2) Samme sted, s. 37.
- 3) Matti Goksøyr: Registrering av bedriftsarkiv i Hordaland - arkiver etter nedlagte bedrifter, s. 13 ff. (Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland, rapport nr. 2).
- 4) Trygve Brandal og Per Selle: Endringar i organisasjonsmønsteret i Hordaland 1940-1980, Heimen nr. 4, 1983, s. 259-270.
- 5) Per Selle og Jørn Y. Leipart, som ovenfor, s. 30 ff.
- 6) Samme sted, s. 34-35.
- 7) Siste utgave er: "Norske organisasjoner. 4. reviderte og ajourførte utgave", redigert av Abraham Hallenstvedt, Jan Trollevik, Ingvar Kjærstad og Olav Thoresen (Oslo 1983).
- 8) Per Selle og Jørn Y. Leipart, Organisasjonane i Hordaland 1980, s. XVI-XVII. (Prosjektet "Organisasjonane i Hordaland", rapport nr. 2).
- 9) Se litteraturlisten.
- 10) Se vedlegg 10, "Opplegg for kodeskjema".
- 11) Regnet etter folketallet 1980.
- 12) Per Selle og Jørn Y. Leipart, som ovanfor, OiH rapport nr. 3, s.13, tab.3.
- 13) Samme sted, s. 10.
- 14) Samme sted, s. 37.

LITTERATUR

- A/S Bergen Adressebok: "Bergen Adressebok - 1983", Bergen 1983.
- Bergman, Yvonne Estling: "Arkivinventering i Nora", Ørebro 1980.
- Brandal, Trygve og Selle, Per: "Endringer i organisasjonsmønsteret i Hordaland 1940-1980", i Heimen nr. 4, 1983.
- Bydelsutvalgene i Bergen: Bydelsrapporter 1980-1983.
- Goksøyr, Matti: "Registrering av bedriftsarkiv i Hordaland - arkiver etter nedlagte bedrifter". Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland, rapport nr. 2. Bergen 1984.
- Hallenstvedt, Abraham m.fl. (red.): "Norske organisasjoner. 4. reviderte og ajourførte utgave". Oslo 1983.
- Haaland, Anders: "Registrering av bedriftsarkiv i Hordaland - eksisterende bedrifter". Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland, rapport nr. 1. Bergen 1982.
- Kulturekseksjonen og Fritidsseksjonen i Bergen: "Smakebiten. Oversikt over organisasjoner og lag i Bergen". Bergen 1982.
- Leipart, Jørn Y. og Selle, Per: "Organisasjonane i Hordaland 1941". Prosjektet Organisasjonane i Hordaland, rapport nr. 1. Bergen 1984.
- Leipart, Jørn Y. og Selle, Per: "Organisasjonane i Hordaland 1980". Prosjektet Organisasjonane i Hordaland, rapport nr. 2. Bergen 1984.
- Leipart, Jørn Y. og Selle, Per: "Organisasjonane i Hordaland 1980. Data og metode - ei vurdering av representativitet, svarprosent

og spørjeskjema". Prosjektet Organisasjonane i Hordaland, rapport nr. 3. Bergen 1984.

Martens, Johanne: "Litteratur om Bergen. En bibliografi. Fra de eldste tider til og med 1978". Bergen 1982.

TABELL 1

REGISTRERTE ORGANISASJONER I BERGEN-HOVEDGRUPPER

	Antall	%
010 Jord, skog, fangst og fiske	11	0.5
020 Industri og håndverk	28	1.3
030 Handel og forbruk	176	8.3
040 Bank, forsikring, transport og service	16	0.8
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	4	0.2
060 Arbeidstakerorganisasjoner	220	10.4
070 Produktivitet og teknikk	15	0.7
080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	149	7.1
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	195	9.2
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	1104	52.4
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	92	4.3
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	100	4.7
Sum	2110	100.0

TABELL 2

REGISTRERTE ORGANISASJONER I BERGEN-UNGDOM,
RELIGIØSE, KVINNE, ARBEIDER UANSETT ORG.TYPE

	Antall	%
Barne- og ungdomsorganisasjoner	385	18.2
Religiøse organisasjoner	187	8.9
Kvinneorganisasjoner	141	6.7
Arbeiderorganisasjoner	203	9.6

TABELL 3

REGISTRERTE ORGANISASJONER I BERGEN-ALLE GRUPPER

	Antall	%
011 Faglige organisasjoner i landbruket	2	0.1
012 Faglige organisasjoner i fiske	1	0.05
013 Omsetningsorg. i landbruket	1	0.05
014 Omsetningsorg. i fiske	7	0.3

	Antall	%
021 Industriorganisasjoner	3	0.1
022 Handverkorganisasjoner	25	1.2
031 Hovedorg. handel	4	0.2
032 Engroshandel	4	0.2
033 Detaljhandel	3	0.1
034 Forbrukerkooperasjon	165	7.8
041 Bank	1	0.05
042 Forsikring	1	0.05
043 Transport	2	0.1
044 Samferdsel	3	0.1
045 Privat tjenesteyting	9	0.4
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	4	0.2
061 Lønnsinntakerorganisasjoner	207	9.8
062 Yrkessammenslutninger	13	0.6
071 Undervisnings- og forskningsorg.	2	0.1
072 Utviklingsorg. i primærnæringene	9	0.4
073 Utviklingsorg. i industri	4	0.2
081 Naturvitenskap	1	0.05
082 Språkorganisasjoner	9	0.4
083 Samfunnsspørsmål	11	0.5
084 Kunstorganisasjoner	11	0.5
085 Fred og internasjonalt samarbeid	10	0.5
086 Historie og samfunnsvitenskap	19	0.9
087 Media og annet kulturarbeid	56	2.7
088 Etniske minoriteter	32	1.5
091 Avholdsorganisasjoner	20	0.9
092 Helse og sosial velferd	84	4.0
093 Hjem og familie	58	2.7
094 Humanitære organisasjoner	15	0.7
095 Brorskap	18	0.9
101 Idrettsorganisasjoner	470	22.3
102 Skytterbevegelsen	14	0.7
103 Friluft og fritidsorganisasjoner	125	5.9
104 Sang og musikkorganisasjoner	355	16.8
105 Kvinneorganisasjoner	13	0.6
106 Ungdomsorganisasjoner	35	1.7
107 Barneorganisasjoner	92	4.4
111 Allmenne kristne organisasjoner	17	0.8
112 Org. i Statskirken	14	0.7
113 Trossamfunn utenfor Statskirken	40	1.9
114 Ytre misjon	13	0.6
115 Ikke-kristne trossamfunn	3	0.1
116 Livssynsorganisasjoner	5	0.2
121 Politiske partier	50	2.4
122 Org. tilknyttet politiske partier	41	1.9
123 Kampanjer og bevegelser	4	0.2
Total	2110	100.0

TABELL 4

REGISTRERTE FAGFORENINGER I HORDALAND
ETTER STIGENDE KOMMUNENUMMER.

	Antall	%
1211 Etne	4	2.7
1214 Ølen	1	0.5
1216 Sveio	1	0.5
1219 Bømlo	7	3.6
1221 Stord	15	7.7
1222 Fitjar	2	1.0
1223 Tysnes	1	0.5
1224 Kvinnherad	16	8.2
1227 Jondal	0	0.0
1228 Odda	20	10.3
1231 Ullensvang	3	1.5
1232 Eidfjord	2	1.0
1233 Ulvik	2	1.0
1234 Granvin	0	0.0
1235 Voss	22	11.3
1238 Kvam	15	7.7
1241 Fusa	3	1.5
1242 Samnanger	2	1.0
1243 Os	10	5.2
1244 Austevoll	3	1.5
1245 Sund	0	0.0
1246 Fjell	6	3.1
1247 Askøy	10	5.2
1251 Vaksdal	10	5.2
1252 Modalen	0	0.0
1253 Osterøy	13	6.7
1256 Meland	2	1.0
1259 Øygarden	3	1.5
1260 Radøy	8	4.1
1263 Lindås	7	3.6
1264 Austerheim	2	1.0
1265 Fedje	1	0.5
1266 Masfjorden	2	1.0
1299 Hordaland Fylke	1	0.5
Total	194	100.0

TABELL 5

HORDALANDSUTVALGET-HOVEDGRUPPER.

	Antall	%
010 Jord, skog, fangst og fiske	9	2.7
020 Industri og håndverk	0	0.0

030 Handel og forbruk	8	2.4
040 Bank, forsikring, transport og service	2	0.6
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	0	0.0
060 Arbeidstakerorganisasjoner	6	1.8
070 Produktivitet og teknikk	11	3.3
080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	22	6.6
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	64	19.3
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	126	37.8
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	65	19.5
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	19	5.7
Sum	332	100.0

TABELL 6

HORDALANDSUTVALGET- UNGDOM, RELIGIØSE, KVINNE, UANSETT ORG.TYPE.

	Antall	%
Barne- og ungdomsorganisasjoner	54	25.6
Religiøse organisasjoner	73	22.0
Kvinneorganisasjoner	54	16.3

TABELL 7

HORDALANDSUTVALG -FORDELT ETTER STIGENDE KOMMUNENUMMER.

	Antall	%
1211 Etne	10	2.8
1214 Ølen	13	3.7
1216 Sveio	12	3.4
1219 Bømlo	23	6.5
1221 Stord	18	5.1
1222 Fitjar	7	2.0
1223 Tysnes	9	2.6
1224 Kvinnherad	39	11.1
1227 Jondal	3	0.9
1228 Odda	23	6.6
1231 Ullensvang	3	0.9
1232 Eidfjord	2	0.6

1233 Ulvik	10	2.8
1234 Granvin	6	1.7
1235 Voss	12	3.4
1238 Kvam	21	6.0
1241 Fusa	9	2.6
1242 Samnanger	7	2.0
1243 Os	15	4.3
1244 Austevoll	0	0.0
1245 Sund	7	2.0
1246 Fjell	6	1.7
1247 Askøy	23	6.6
1251 Vaksdal	11	3.1
1252 Modalen	1	0.3
1253 Osterøy	13	3.7
1256 Meland	5	1.4
1259 Øygarden	5	1.4
1260 Radøy	9	2.6
1263 Lindås	17	4.8
1264 Austerheim	4	1.1
1265 Fedje	2	0.6
1266 Masfjorden	6	1.7
Total	351	100.0

TABELL 8

SVARPROSENT-HOVEDTALL

Registrering:	IKKE SVART		SVART		TOTAL	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
Bergensundersøkelsen	1291	61.2	819	38.8	2110	100
Fagforeningene i H	115	59.3	79	40.7	194	100
Hordalandsutvalget	200	60.2	132	39.8	332	100
Totalt antall	1606	60.9	1030	39.1	2636	100

TABELL 9

SVARPROSENT-BERGENSUNDERSØKELSEN
 FORDELT PÅ TYPOLOGI.

	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
010 Jord, skog, fangst og fiske	8	72.7	1.0	+ 0.5
020 Industri og håndverk	14	50.0	1.7	+ 0.4
030 Handel og forbruk	58	33.0	7.1	- 1.2
040 Bank, forsikring, transport og service	13	81.3	1.6	+ 0.8
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	3	75.0	0.4	+ 0.2
060 Arbeidstakerorganisasjoner	110	50.0	13.4	+ 3.0
070 Produktivitet og teknikk	9	60.0	1.1	+ 0.4

080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	61	40.9	7.4	+ 0.3
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	88	45.1	10.7	+ 1.5
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	386	35.0	47.1	- 5.2
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	34	37.0	4.2	- 0.2
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	35	45.1	4.3	- 0.4
Sum	819		100	

Forklaringer til kolonnene:

Kolonne 1: Absolutt antall svar

" 2: Prosent svar i forhold til totalt antall registrerte organisasjoner innenfor gruppen

" 3: Prosentvis fordeling av svarene i henhold til typologi

" 4: Prosentforskyvning av svarenes fordeling på typologi jamført med totalmaterialets fordeling.

TABELL 10

SVARPROSENT-BERGENSUNDERSØKELSEN, RELIGIØSE, BARNE- OG UNGDOM, ARBEIDER- OG KVINNEORGANISASJONER UANSETT.

	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
Barne- og ungdomsorganisasjoner	130	33.8	15.9	- 2.3
Religiøse organisasjoner	66	41.1	8.1	- 0.7
Kvinneorganisasjoner	57	40.4	7.0	+ 0.3
Arbeiderorganisasjoner	102	50.2	12.5	+ 2.9

TABELL 11

SVARPROSENT-BERGENSUNDERSØKELSEN, ALLE GRUPPER.

	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
011 Faglige organisasjoner i landbruket	2	100.0	0.2	+ 0.1
012 Faglige organisasjoner i fiske	1	100.0	0.1	+ 0.0
013 Omsetningsorg. i landbruket	0	0.0	0.0	- 0.05
014 Omsetningsorg. i fiske	5	71.4	0.6	+ 0.3
021 Industriorganisasjoner	2	66.7	0.2	+ 0.1
022 Håndverkorganisasjoner	12	48.0	1.5	+ 0.3
031 Hovedorg. handel	2	50.0	0.2	0.0
032 Engroshandel	1	25.0	0.1	- 0.1
033 Detaljhandel	0	0.0	0.0	- 0.1
034 Forbrukerkooperasjon	55	33.3	6.7	- 1.1
041 Bank	1	100.0	0.1	+ 0.05
042 Forsikring	1	100.0	0.1	+ 0.05

043 Transport	2	100.0	0.2	+ 0.1
044 Samferdsel	0	0.0	0.0	- 0.1
045 Privat tjenesteyting	9	100.0	1.1	+ 0.7
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	3	75.0	0.4	+ 0.2
061 Lønnsinntakerorganisasjoner	104	50.2	12.7	+ 2.9
062 Yrkessammenslutninger	6	46.2	0.7	+ 0.1
071 Undervisnings- og forskningsorg.	1	50.0	0.1	0.0
072 Utviklingsorg. i primærnæringene	7	77.8	0.9	+ 0.5
073 Utviklingsorg. i industri	1	25.0	0.1	- 0.1
081 Naturvitenskap	0	0.0	0.0	- 0.05
082 Språkorganisasjoner	4	44.4	0.5	+ 0.1
083 Samfunnsprosmål	7	63.6	0.9	+ 0.4
084 Kunstorganisasjoner	5	45.5	0.6	+ 0.1
085 Fred og internasjonalt samarbeid	5	50.0	0.6	+ 0.1
086 Historie og samfunnsvitenskap	12	63.2	1.5	+ 0.6
087 Media og annet kulturarbeid	20	35.7	2.4	- 0.3
088 Etniske minoriteter	8	25.0	1.0	- 0.5
	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
091 Avholdsorganisasjoner	5	25.0	0.6	- 0.3
092 Helse og sosial velferd	41	48.8	5.0	+ 1.0
093 Hjem og familie	27	46.6	3.3	+ 0.6
094 Humanitære organisasjoner	9	60.0	1.1	+ 0.4
095 Brorskap	6	33.3	0.7	- 0.2
101 Idrettsorganisasjoner	160	34.0	19.5	- 2.8
102 Skytterbevegelsen	2	14.3	0.2	- 0.5
103 Friluft og fritidsorganisasjoner	47	37.6	5.7	- 0.2
104 Sang og musikkorganisasjoner	132	37.2	16.1	- 0.7
105 Kvinneorganisasjoner	4	30.9	0.5	- 0.1
106 Ungdomsorganisasjoner	7	20.0	0.9	- 0.8
107 Barneorganisasjoner	34	37.0	4.1	- 0.3
111 Allmenne kristne organisasjoner	9	52.9	1.1	+ 0.3
112 Org. i Statskirken	9	64.3	1.1	+ 0.4
113 Trossamfunn utenfor Statskirken	8	20.0	1.0	- 0.9
114 Ytre misjon	5	38.5	0.6	0.0
115 Ikke-kristne trossamfunn	1	33.3	0.1	0.0
116 Livssynsorganisasjoner	2	40.0	0.2	0.0
121 Politiske partier	24	48.0	2.9	+ 0.5
122 Org. tilknyttet politiske partier	10	24.4	1.2	- 0.7
123 Kampanjer og bevegelser	1	25.0	0.1	- 0.1
Total		2110	100.0	

TABELL 12

SVARPROSENT-FAGFORENINGENE I HORDALAND
 FORDELT PÅ STIGENDE KOMMUNENUMMER.

	Ant. Tot.	Ant. Svar	% Tot.	% +/- Tot.
1211 Etne	4	0	0.0	- 2.7
1214 Ølen	1	1	1.3	+ 0.8

1216 Sveio	1	1	1.3	+ 0.8
1219 Bømlo	7	5	0.0	+ 2.7
1221 Stord	15	8	10.1	+ 2.4
1222 Fitjar	2	1	1.3	+ 0.3
1223 Tysnes	1	0	0.0	- 0.5
1224 Kvinnherad	16	7	8.9	+ 0.7
1227 Jondal	0	0	0.0	0.0
1228 Udda	20	12	15.2	+ 4.9
1231 Ullensvang	3	0	0.0	- 1.5
1232 Eidfjord	2	2	2.5	+ 1.5
1233 Ulvik	2	0	0.0	- 1.0
1234 Granvin	0	0	0.0	0.0
1235 Voss	22	8	10.1	- 1.2
1238 Kvam	15	8	10.1	+ 2.4
1241 Fusa	3	0	0.0	- 1.5
1242 Samnanger	2	1	1.3	+ 0.3
1243 Os	10	3	3.8	- 1.4
1244 Austevoll	3	1	1.3	- 0.2
1245 Sund	0	0	0.0	0.0
1246 Fjell	6	2	2.6	- 0.5
1247 Askøy	10	2	2.5	- 2.7
1251 Vaksdal		3	3.8	- 1.4
1252 Modalen	0	0	0.0	0.0
1253 Osterøy	13	4	5.1	- 1.6
1256 Meland	2	1	1.3	+ 0.3
1259 Øygarden	3	2	2.5	+ 1.0
1260 Radøy	8	3	3.8	- 0.3
1263 Lindas	7	2	2.5	- 1.1
1264 Austerheim	2	1	1.3	+ 0.3
1265 Fedje	1	0	0.0	- 0.5
1266 Masfjorden	2	0	0.0	- 1.0
1299 Hordaland Fylke	1	1	1.3	+ 0.8
Total	194	79	100.0	

TABELL 13

SVARPROSENT-HORDALANDSUTVALGET
 HOVEDGRUPPER.

	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
010 Jord, skog, fangst og fiske	6	66.7	4.5	+ 1.8
020 Industri og handverk	0	0.0	0.0	0.0
030 Handel og forbruk	1	12.5	0.8	- 1.6
040 Bank, forsikring, transport og service	2	100.0	1.5	+ 0.9
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	0	0.0	0.0	0.0
060 Arbeidstakerorganisasjoner	3	50.0	2.3	+ 0.5
070 Produktivitet og teknikk	4	36.4	3.0	- 0.3
080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	7	31.8	5.3	- 1.3
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	32	50.0	24.2	+ 4.9
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	43	34.1	32.6	- 5.2
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	29	44.6	22.0	+ 2.4
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	5	26.3	3.8	- 1.9
Sum	132		100.0	

TABELL 14

SVARPROSENT-HORDALANDSUTVALGET
 BARNE- OG UNGDOM, KVINNE OG RELIGIØSE ORG.
 UANSETT GRUPPE.

	Ant.	% Gr.	% Tot.	% +/- Tot.
Barne- og ungdomsorganisasjoner	24	28.2	18.2	- 7.4
Religiøse organisasjoner	30	41.1	22.7	+ 0.7
Kvinneorganisasjoner	29	53.7	22.0	+ 5.7

TABELL 15

SVARPROSENT-HORDALANDSUTVALGET,
 STIGENDE KOMMUNENUMMER.

	Ant. Tot.	Ant. Svar	% Tot.	% +/- Tot.
1211 Etne	10	4	3.0	+ 0.2
1214 Øien	13	5	3.8	+ 0.1
1216 Sveio	12	2	1.5	- 1.9
1219 Bømlo	23	10	7.6	+ 1.1
1221 Stord	18	5	3.8	- 1.3
1222 Fitjar	7	3	2.3	+ 0.3
1223 Tysnes	9	3	2.3	- 0.3
1224 Kvinnherad	39	20	15.2	+ 4.1
1227 Jondal	3	1	0.8	- 0.1
1228 Odda	23	5	3.8	- 2.8
1231 Ullensvang	3	3	2.3	+ 1.4
1232 Eidfjord	2	0	0.0	- 0.6
1233 Ulvik	10	3	2.3	- 1.4
1234 Granvin	6	4	3.0	+ 1.3
1235 Voss	12	5	3.8	+ 0.4
1238 Kvam	21	8	6.1	+ 0.1
1241 Fusa	9	2	1.5	- 1.1
1242 Samnanger	7	3	2.3	+ 0.3
1243 Us	15	5	3.8	- 0.5
1244 Austevoll	0	0	0.0	0.0
1245 Sund	7	1	0.8	- 1.2
1246 Fjell	6	1	0.8	- 0.9
1247 Askøy	23	5	3.8	- 2.8
1251 Vaksdal	11	6	4.5	+ 1.4
1252 Modalen	1	0	0.0	- 0.3
1253 Osterøy	13	7	5.3	+ 1.6
1256 Meland	5	2	1.5	+ 0.1
1259 Øygarden	5	1	0.8	- 0.6
1260 Radøy	9	3	2.3	- 0.3
1263 Lindås	17	9	6.8	+ 2.0
1264 Austerheim	4	2	1.5	+ 0.4
1265 Fedje	2	1	0.8	+ 0.2
1266 Masfjorden	6	3	2.3	+ 0.6
Total	332	132	100.0	

TABELL 16

SVARPROSENT PÅ NOEN VIKTIGE SPØRSMÅL,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

	SVART		IKKE SVART		% SVAR AV TOT.
	Antall	%	Antall	%	
Arkiv fra år	625	76.3	194	23.7	29.6
Arkivstørrelse	488	59.6	331	40.4	23.1
Arkivoppbevaring	640	78.1	179	21.9	30.3

TABELL 17

SVARPROSENT NOEN VIKTIGE SPØRSMÅL,
FAGFORENINGENE.

	SVART		IKKE SVART		% SVAR AV TOT.
	Antall	%	Antall	%	
Arkiv fra år	58	73.4	21	26.6	29.9
Arkivstørrelse	42	53.2	37	46.8	21.6
Arkivoppbevaring	56	70.9	23	29.1	28.9

TABELL 18

STIFTELSESÅR, BERGENSUNDERSØKELSEN

Tidsrom	Antall	%
1568-1849	8	1.0
1850-1899	74	9.0
1900-1919	59	7.2
1920-1944	101	12.3
1945-1959	89	10.9
1960-1969	98	12.0
1970-1979	221	27.0
1980-1984	110	13.4
Ubesvart	59	7.2
Total	819	100.0

TABELL 19

ARKIV FRA AR. BERGENSUNDERSØKELSEN.

Tidsrom	Antall	%
1568-1849	6	0.7
1850-1899	38	4.6
1900-1919	45	5.5
1920-1944	65	7.9
1945-1959	84	10.3
1960-1969	91	11.1
1970-1979	200	24.4
1980-1984	96	11.7
Ubesvart	194	23.7
Total	819	100.0

TABELL 20

ORGANISASJONER MED ARKIV,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

	ARKIV		IKKE ARKIV	
	Antall	%	Antall	%
010 Jord, skog, fangst og fiske	8	100.0	0	0.0
020 Handverk og industri	11	78.6	3	21.4
030 Handel og forbruk	53	91.4	5	8.6
040 Bank, forsikring, transport og service	12	92.3	1	7.7
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	3	100.0	0	0.0
060 Arbeidstakerorganisasjoner	101	91.8	9	8.2
070 Produktivitet og teknikk	8	88.9	1	11.1
080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	56	91.8	5	8.2
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	83	94.3	5	5.7
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	345	89.4	41	10.6
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	29	85.3	5	14.7
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	30	85.7	5	14.3
Total	739	90.2	80	9.8

TABELL 21

HVILKE ARKIVSERIER,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

ARKIVSERIE	HAR		HAR IKKE	
	Antall	%	Antall	%
Styreprotokoller	589	71.9	230	28.1
Kopibøker	85	10.4	734	89.6
Journaler	163	19.9	656	80.1
Korrespondanse	606	74.0	213	26.0
Regnskapsmateriale	628	76.7	191	23.3
Arsmeldinger	604	73.7	215	26.3
Jubileumsskrifter	208	25.4	611	74.6
Medlemslister	309	37.7	510	62.3
Annet	277	33.8	542	66.2

TABELL 22

ARKIVSERIENES ALDERSFORDELING,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

A: ABSOLUTTE TALL

Tidsrom	STYR. Ant.	KOPI. Ant.	JOUR. Ant.	KORR. Ant.	REGN. Ant.	ARSM. Ant.	JUB. Ant.	MED. Ant.
1568-1847	0	0	0	0	0	0	1	0
1850-1899	22	2	2	2	6	10	23	2
1900-1919	31	9	8	10	12	21	13	7
1920-1944	42	3	7	20	28	30	28	11
1945-1959	59	5	14	35	41	45	14	19
1960-1969	50	6	12	41	41	50	9	9
1970-1979	109	11	28	125	148	124	8	59
1980-1984	55	3	9	68	64	46	1	45
Sum	368	39	80	311	340	326	97	152

B:RELATIVE TALL (PROSENTVIS FORDELING)

Tidsrom	STYR. %	KOPI. %	JOUR. %	KORR. %	REGN. %	ARSM. %	JUB. %	MED. %
1568-1849	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0
1850-1899	6.0	5.1	2.5	0.6	1.8	3.1	23.7	1.3
1900-1919	8.4	23.1	10.0	4.2	3.5	6.4	13.4	4.6
1920-1944	11.4	7.7	8.7	6.4	8.2	9.2	28.9	7.2
1945-1959	16.0	12.8	17.5	11.3	12.1	13.8	14.4	12.5
1960-1969	13.6	15.4	15.0	15.4	12.1	15.3	9.3	5.9
1970-1979	29.4	28.2	35.0	40.4	43.5	38.0	8.2	38.4
1980-1984	14.9	7.7	11.2	21.9	18.8	14.1	1.0	29.6
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

TABELL 23

ANTALL ARKIVSERIER/ HUVEDKATEGORIER,
 BERGENSUNDERSØKELSEN.

Gr./Ant.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Sum
010 Org.	0	0	0	0	0	2	0	5	1	0	8
%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.0	0.0	62.5	12.5	0.0	100.0
020 Org.	3	0	0	1	2	2	5	0	0	1	14
%	21.4	0.0	0.0	7.1	14.3	14.3	35.7	0.0	0.0	7.1	100.0
030 Org.	5	2	3	6	11	16	8	6	1	0	58
%	8.6	3.4	5.2	10.3	19.0	27.6	13.8	10.3	1.7	0.0	100.0
040 Org.	1	1	1	0	6	2	2	0	0	0	13
%	7.7	7.7	7.7	0.0	46.2	15.4	15.4	0.0	0.0	0.0	100.0
050 Org.	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	3
%	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	33.3	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
060 Org.	9	2	5	10	20	21	19	15	7	2	110
%	8.2	1.8	4.5	9.1	18.2	19.1	17.3	13.6	6.4	1.8	100.0
070 Org.	1	1	1	0	0	1	3	1	0	1	9
%	11.1	11.1	11.1	0.0	0.0	11.1	33.3	11.1	0.0	11.1	100.0
080 Org.	5	3	4	4	15	14	12	3	1	0	61
%	8.2	4.9	6.6	6.6	24.6	23.0	19.7	4.9	1.6	0.0	100.0
090 Org.	5	1	1	10	13	21	21	12	3	1	88
%	5.7	1.1	1.1	11.4	14.8	23.9	23.9	13.6	3.4	1.1	100.0
100 Org.	41	14	42	47	79	79	44	25	12	3	386
%	10.6	3.6	10.9	12.2	20.5	20.5	11.4	6.5	3.1	0.8	100.0
110 Org.	5	0	1	5	6	5	7	4	1	0	34
%	14.7	0.0	2.9	14.7	17.6	14.7	20.6	11.8	2.9	0.0	100.0
120 Org.	5	0	2	3	7	8	10	0	0	0	35
%	14.3	0.0	5.7	8.6	20.0	22.9	28.6	0.0	0.0	0.0	100.0
SUM	80	24	60	86	161	172	131	71	26	8	819
%	9.8	2.9	7.3	10.5	19.7	21.0	16.0	8.7	3.2	1.0	100.0

TABELL 24

ARKIVSTØRRELSE,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

STØRRELSE	ANTALL	%
1-49 cm	114	13.9
50-99 cm	78	9.5
100-199 cm	102	12.5
200-299 cm	53	6.5
300-399 cm	36	4.4
400-499 cm	12	1.5
500-999 cm	48	5.9
1000-2499 cm	35	4.3
2500-20000 cm	10	1.2
Ikke svart	331	40.4
Total	819	100.0

TABELL 25

ARKIVOPPBEVARING,
BERGENSUNDERSØKELSEN.

	ANTALL	%
ARKIVINSTITUSJON	7	0.9
BIBLIOTEK	4	0.5
BANKBOKS	14	1.7
KONTOR	344	42.0
PRIVAT	173	21.1
UTROM	20	2.5
SPREDD	74	9.0
MUSEUM	4	0.5
IKKE SVAR	179	21.9
TOTAL	819	100.0

TABELL 26

ARKIVSTØRRELSE, HOVEDKATEGORIER
BERGENSUNDERSØKELSEN

	ARKIV GJ.SNITT	SUM	ANT.
010 Jord, skog, fangst og fiske	15.0 hm	60.0 hm	4
020 Håndverk og industri	1.4 "	8.1 "	6
030 Handel og forbruk	4.8 "	193.8 "	40
040 Bank, forsikring, transport og service	8.4 "	66.8 "	8
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	34.7 "	104.0 "	3
060 Arbeidstakerorganisasjoner	4.5 "	308.7 "	69
070 Produktivitet og teknikk	5.3 "	21.1 "	4
080 Samfunn, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid	4.2 "	134.8 "	32
090 Humanitære og sosiale organisasjoner	3.2 "	163.8 "	51
100 Idretts-, fritids-, kvinne-, barne- og ungdomsorganisasjoner	2.2 "	507.3 "	234
110 Religiøse organisasjoner (inkl. livssyn).	17.1 "	308.0 "	18
120 Politiske partier og tilknyttede organisasjoner	4.1 "	78.3 "	19
Total	4.0 "	1955.3 "	488

TABELL 27

STIFTELSESAR, FAGFORENINGENE I HORDALAND.

Tidsrom	Antall	%
1568-1849	0	0.0
1850-1899	0	0.0
1900-1919	4	5.1
1920-1944	18	22.8
1945-1959	28	35.4
1960-1969	8	10.1
1970-1979	10	12.7
1980-1984	3	3.8
Ubesvart	8	10.1
Total	79	100.0

TABELL 28

FAGFORENINGER I HORDALAND MED ARKIV,
FORDELT PÅ KOMMUNE.

	Tot.	Svar	Svar med arkiv	Svar med arkiv-%
1211 Etne	4	0	0	0.0
1214 Ølen	1	1	1	1.3
1216 Sveio	1	1	1	1.3
1219 Bømlo	7	5	5	6.4
1221 Stord	15	8	8	10.3
1222 Fitjar	2	1	1	1.3
1223 Tysnes	1	0	0	0.0
1224 Kvinnherad	16	7	7	9.0
1227 Jondal	0	0	0	0.0
1228 Odda	20	12	10	14.1
1231 Ullensvang	3	0	0	0.0
1232 Eidfjord	2	2	2	2.6
1233 Ulvik	2	0	0	0.0
1234 Granvin	0	0	0	0.0
1235 Voss	22	8	5	7.0
1238 Kvam	15	8	8	10.3
1241 Fusa	3	0	0	0.0
1242 Samnanger	2	1	1	1.3
1243 Os	10	3	3	3.8
1244 Austevoll	3	1	1	1.3
1245 Sund	0	0	0	0.0
1246 Fjell	6	2	2	2.6
1247 Askøy	10	2	1	1.3
1251 Vaksdal	10	3	3	3.8
1252 Modalen	0	0	0	0.0
1257 Østerøy	13	4	3	3.8
1256 Meland	2	1	1	1.3
1259 Øygarden	3	2	2	2.6
1260 Radøy	8	3	2	2.6
1263 Lindas	7	2	2	2.6
1264 Austerheim	2	1	1	1.3
1265 Fedje	1	0	0	0.0
1266 Masfjorden	2	0	0	0.0
1299 Hordaland Fylke	1	1	1	1.3
Total	194	79	71	100.0

TABELL 29

ARKIV FRA AR, FAGFORENINGENE I HORDALAND.

Tidsrom	Antall	%
1568-1849	0	0.0
1850-1899	0	0.0
1900-1919	4	5.1
1920-1944	11	13.9
1945-1959	25	31.6
1960-1969	5	6.3
1970-1979	11	13.9
1980-1984	2	2.5
Ubesvart	21	26.6
Total	79	100.0

TABELL 30

HVILKE ARKIVSERIER,
FAGFORENINGENE I HORDALAND.

ARKIVSERIE	HAR		HAR IKKE	
	Antall	%	Antall	%
Styreprotokoller	67	84.8	12	15.2
Kopibøker	12	15.2	67	84.8
Journaler	16	20.3	63	79.7
Korrespondanse	59	74.7	20	25.3
Regnskapsmateriale	65	82.3	14	17.7
Arsmeldinger	65	82.3	14	17.7
Jubileumsskrifter	18	22.8	61	77.2
Medlemslister	29	36.7	50	63.3
Annet	14	17.7	65	82.3

TABELL 31

ARKIVSERIENES ALDERSFORDELING,
 FAGFORENINGENE I HORDALAND.

A: ABSOLUTE TALL

Tidsrom	STYR. Ant.	KOPI. Ant.	JOUR. Ant.	KORR. Ant.	REGN. Ant.	ARSM. Ant.	JUB. Ant.	MED. Ant.
1568-1849	0	0	0	0	0	0	0	0
1850-1899	0	0	0	0	0	0	0	0
1900-1919	2	0	0	0	0	1	4	0
1920-1944	8	2	2	5	7	5	4	1
1945-1959	18	2	2	7	12	11	2	2
1960-1969	6	0	1	3	10	6	0	2
1970-1979	1	1	2	15	7	9	0	2
1980-1984	1	1	1	3	2	2	0	0
Sum	42	6	8	33	38	34	10	7

B: RELATIVE TALL (PROSENTVIS FORDELING)

Tidsrom	STYR. %	KOPI. %	JOUR. %	KORR. %	REGN. %	ARSM. %	JUB. %	MED. %
1568-1849	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1850-1899	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1900-1919	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.9	40.0	0.0
1920-1944	19.0	33.3	25.0	15.2	18.4	14.7	40.0	14.3
1945-1959	42.9	33.3	25.0	21.2	31.6	32.4	20.0	28.6
1960-1969	14.3	0.0	12.5	9.1	26.3	17.6	0.0	28.6
1970-1979	16.7	16.7	25.0	45.5	18.4	26.5	0.0	28.6
1980-1984	2.4	16.7	12.5	9.1	5.3	5.9	0.0	0.0
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

TABELL 32

ANTALL ARKIVSERIER, FAGFORENINGENE I HORDALAND.

Antall arkivserier	Antall	%
Ingen arkivserier	8	10.1
En "	0	0.0
To "	3	3.8
Tre "	6	7.6
Fire "	14	17.7
Fem "	31	39.2
Seks "	9	11.4
Syv "	8	10.1
Atte "	0	0.0
Ni "	0	0.0
Total	79	100.0

TABELL 33

ARKIVSTØRRELSE,
FAGFORENINGENE I HORDALAND.

STØRRELSE	ANTALL	%
1-49 cm	3	3.8
50-99 cm	6	7.6
100-199 cm	11	13.9
200-299 cm	9	11.4
300-399 cm	3	3.8
400-499 cm	4	5.1
500-999 cm	5	6.3
1000-2499 cm	1	1.3
2500-20000 cm	0	0.0
Ikke svart	37	46.8
Total	79	100.0

TABELL 34

ARKIVOPPBEVARING,
FAGFORENINGENE I HORDALAND.

	ANTALL	%
ARKIVINSTITUSJON	0	0.0
BIBLIOTEK	1	1.3
BANKBOKS	1	1.3
KONTOR	38	48.1
PRIVAT	15	19.0
UTROM	1	1.3
SPREDD	0	0.0
MUSEUM	0	0.0
IKKE SVAR	23	29.1
TOTAL	79	100.0

TABELL 35

ARKIVSTØRRELSE, GJENNOMSNITT OG SUM,
 BERGENSUNDERSØKELSEN- ALLE GRUPPER.

	Gj.snitt(Hm)	Sum(Hm)	Antall
011 Faglige organisasjoner i landbruket	3.0	3.0	1
012 Faglige organisasjoner i fiske	40.0	40.0	1
013 Omsetningsorg. i landbruket	---	---	0
014 Omsetningsorg. i fiske	8.5	17.0	2
021 Industriorganisasjoner	0.4	0.4	1
022 Handverkorganisasjoner	1.5	7.7	5
031 Hovedorg. ,januel	5.3	10.5	2
032 Engros handel	6.0	6.0	1
033 Detaljhandel	---	---	0
034 9 Forbrukerkooperasjon	1.0	1.0	1
1 Borettslag	18.2	164.0	9
2 Vel foreninger	0.5	12.3	27
041 Bank	0.3	0.3	1
042 Forsikring	---	---	0
043 Transport	---	---	0
044 Samferdsel	---	---	0
045 Privat tjenesteyting	9.5	66.5	7
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	34.7	104.0	3
061 Lønns mottakerorganisasjoner	4.5	298.1	66
062 Yrkes sammenslutninger	3.6	10.7	3
071 Undervisnings- og forskningsorg.	0.8	0.8	1
072 Utviklingsorg. i primærnæringene	6.8	20.3	3
073 Utviklingsorg. i industri	---	---	0
081 Naturvitenskap	---	---	0
082 Språkorganisasjoner	1.8	3.5	2
083 Samfunnsspørsmål	2.4	14.4	6
084 Kunstorganisasjoner	7.5	15.0	2
085 Fred og internasjonalt samarbeid	1.0	3.8	4
086 Historie og samfunnsvitenskap	7.5	37.7	5
087 Media og annet kulturarbeid	7.3	58.8	8
088 Etniske minoriteter	0.3	1.7	5
091 Avholdsorganisasjoner	10.9	21.8	2
092 Helse og sosial veiterd	2.8	70.9	25
093 Hjem og familie	2.2	35.1	16
094 Humanitære organisasjoner	5.3	32.0	6
095 Brorskap	2.0	4.0	2

101	1. Vanlige Idrettsorganisasjoner	5.2	99.3	19
	2. Spesialidrettslag	1.0	35.1	35
	3. Bedriftsidrettslag	0.7	40.0	54
102	Skytterbevegelsen	1.0	1.0	1
103	Friluft og fritidsorganisasjoner	2.6	8.6	26
104	1. Musikkorps	2.8	47.3	17
	2. Kor	2.2	46.3	21
	3. Musikklag	15.0	30.0	2
	4. Amatørteater	0.5	1.6	3
	5. Buekorps	2.8	5.5	2
	9. Andre musikkorganisasjoner	3.1	90.7	29
105	Kvinneorganisasjoner	1.2	2.3	2
106	Ungdomsorganisasjoner	2.8	11.0	4
107	Barneorganisasjoner	1.7	31.4	19
111	Allmenne kristne organisasjoner	88.0	264.0	3
112	Org. i Statskirken	2.5	17.6	7
113	Trossamfunn utenfor Statskirken	3.2	9.5	3
114	Ytre misjon	1.8	3.5	2
115	Ikke-kristne trossamfunn	1.0	1.0	1
116	Livssynsorganisasjoner	6.5	13.0	2
121	Politiske partier	5.0	60.0	12
122	Org. tilknyttet politiske partier	2.8	16.5	6
123	Kampanjer og bevegelser	2.0	2.0	1
	Total	4.0	1955.3	488

TABELL 36

MODUS OG MEDIAN FOR ARKIVNENGDE;
 NOEN VIKTIGE GRUPPER
 BERGENSUNDERØKELSEN.

		GJ.SNITT	MEDIAN	MODUS	ANTALL
034	1 Borettslag	18.2	5.3	3.0	9
	2 Velforeninger	0.5	0.4	0.5	27
061	Lønsmottakerorganisasjoner	4.5	3.0	3.0	66
101	1 Vanlige Idrettsorganisasjoner	5.2	2.0	2.0	19
	2 Spesialidrettslag	1.0	0.6	0.5	35
	3 Bedriftsidrettslag	0.7	0.4	0.5	54
103	Friluft og fritidsorganisasjoner	2.6	1.0	0.5	25
104	1 Musikkorps	2.8	1.1	1.0	17
	2 Kor	2.2	0.5	0.3	21
	9 Andre musikkorganisasjoner	3.1	0.5	1.0	29

TABELL 37

ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND.

	HAR ARKIV		HAR IKKE ARKIV.	
	Ant.	%	Ant.	%
0 ØKONOMISKE ORGANISASJONER	155	81.2	36	18.8
10 POLITISKE "	92	80.7	22	19.3
20 IDRETTELAG	169	84.5	31	15.5
30 MALLAG	26	100.0	0	0.0
40 AVHOLDSLAG	40	71.4	16	28.6
50 MISJONSFORENINGER	181	46.4	209	53.6
60 BARNE- OG UNGDOMSLAG	354	65.4	187	34.6
70 SANG- OG MUSIKKLAG	252	72.2	97	27.8
80 HUMANITÆRE LAG	300	79.8	76	20.2
90 ANDRE TYPER AV LAG	245	80.6	59	19.4
TOTAL	1814	71.2	733	28.8

TABELL 38

ORGANISASJONSARKIV I HORDALAND, KOMMUNEVIS.

	REG.		SVAR		SVAR M. ARKIV	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
1211 Etne	150	3.4	69	2.7	52	2.9
1214 Ølen	123	2.8	96	3.8	67	4.0
1216 Sveio	141	3.2	89	3.5	54	3.0
1219 Bømlo	299	6.8	138	6.3	100	5.5
1221 Stord	180	4.1	98	3.8	81	4.5
1222 Fitjar	87	2.0	53	2.1	41	2.3
1223 Tysnes	76	1.7	58	2.3	45	2.5
1224 Kvinnherad	470	10.7	332	13.0	218	12.0
1227 Jondal	72	1.6	31	1.2	17	0.9
1228 Odda	179	4.1	120	4.7	94	5.2
1231 Ullensvang	125	2.8	90	3.5	70	3.9
1232 Eidfjord	52	1.2	26	1.0	15	0.8
1233 Ulvik	60	1.4	54	2.1	39	2.1
1234 Granvin	33	0.8	30	1.2	25	1.4
1235 Voss	119	2.7	76	3.0	67	3.7
1238 Kvam	247	5.6	145	5.7	104	5.7
1241 Fusa	134	3.0	81	3.2	47	2.6
1242 Samnanger	68	1.5	48	1.9	30	1.7
1243 Os	167	3.8	90	3.5	73	4.0
1244 Austevoll	80	1.8	0	0.0	-	-
1245 Sund	91	2.1	44	1.7	34	1.9
1246 Fjell	238	5.4	56	2.2	37	2.0
1247 Askøy	266	6.1	136	5.3	105	5.8
1251 Vaksdal	110	2.5	66	2.6	56	3.1
1252 Modalen	14	0.3	6	0.2	4	0.2
1253 Osterøy	128	2.9	79	3.1	66	3.6
1256 Meland	90	2.0	47	1.8	35	1.9
1259 Øygarden	76	1.7	39	1.5	27	1.5
1260 Radøy	92	2.1	71	2.8	52	2.9
1263 Lindås	258	5.9	153	6.0	95	5.2
1264 Austerheim	80	1.8	42	1.6	26	1.4
1265 Fedje	20	0.5	19	0.7	11	0.6
1266 Mastfjorden	71	1.6	42	1.6	27	1.5
Total	4396		2547	100.0	1814	100.0
% av total		100.0		57.9		41.3

TABELL 39

ORGANISASJONENE I HORDALAND, HOVEDKATEGORIER.

	REGISTRERTE ORG.		SVART	
	Ant.	%	Ant.	%
0 ØKONOMISKE ORGANISASJONER	314	7.1	191	7.5
10 POLITISKE	234	5.3	114	4.5
20 IDRETTSLAG	297	6.8	200	7.9
30 MALLAG	33	0.8	26	1.0
40 AVHOLDSLAG	114	2.6	56	2.2
50 MISJONSFØRENINGER	808	18.4	390	15.3
60 BARNE- OG UNGDOMSLAG	1061	24.1	541	21.2
70 SANG- OG MUSIKKLAG	537	12.2	349	13.7
80 HUMANITÆRE LAG	525	11.9	376	14.8
90 ANDRE TYPER AV LAG	473	10.8	304	11.9
TOTAL	4396	100.0	2547	100.0

TABELL 40

HVILKE ARKIVSAKER, ORGANISASJONENE I HORDALAND.

	HAR		HAR IKKE		TOTAL	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
MØTEBØKER	1472	57.8	1075	42.2	2547	100.0
MEDLEMSLISTER	1287	50.5	1260	49.5	2547	100.0
REGNSKAP	1639	64.4	908	35.6	2547	100.0
ARSMELDINGER	1237	48.6	1310	51.4	2547	100.0
JUBILEUMSSKRIFT	199	7.8	2348	92.2	2547	100.0

TABELL 41

ARKIVSTØRRELSE, HORDALANDSUTVALGET.

STØRRELSE	ANTALL	%
1-49 cm	29	22.0
50-99 cm	26	19.7
100-199 cm	28	21.2
200-299 cm	8	6.1
300-399 cm	6	4.5
400-499 cm	4	3.0
500-999 cm	5	3.8
1000-2499 cm	2	1.5
2500-20000 cm	1	0.8
Ikke svart	23	17.4
Total	132	100.0

TABELL 42

ARKIVSTØRRELSE, SUM OG GJENNOMSNITT, HORDALANDSUTVALGET.

	Gj.snitt (Hm)	Sum (Hm)	Antall
011 Faglige organisasjoner i landbruket	1.5	4.5	3
012 Faglige organisasjoner i fiske	0.8	1.5	2
013 Omsetningsorg. i landbruket	---	---	0
014 Omsetningsorg. i fiske	---	---	0
021 Industriorganisasjoner	---	---	0
022 Handverkorganisasjoner	---	---	0
031 Hovedorg. handel	---	---	0
032 Engroshandel	---	---	0
033 Detaljhandel	---	---	0
034 9 Forbrukerkooperasjon	---	---	0
1 Borettslag	---	---	0
2 Velforeninger	---	---	0
041 Bank	---	---	0
042 Forsikring	100.0	200.0	2
043 Transport	---	---	0
044 Samferdsel	---	---	0
045 Privat tjenesteyting	---	---	0
050 Arbeidsgiverorganisasjoner	---	---	0
061 Lønnsinntakerorganisasjoner	3.7	11.0	3
062 Yrkes sammenslutninger	---	---	0
071 Undervisnings- og forskningsorg.	8.0	8.0	1
072 Utviklingsorg. i primærnæringene	2.4	7.3	3
073 Utviklingsorg. i industri	---	---	0
081 Naturvitenskap	---	---	0
082 Språkorganisasjoner	0.2	0.2	1
083 Samfunnsspørsmål	---	---	0
084 Kunstorganisasjoner	---	---	0
085 Fred og internasjonalt samarbeid	---	---	0
086 Historie og samfunnsvitenskap	---	---	0
087 Media og annet kulturarbeid	3.9	23.5	6
088 Etniske minoriteter	---	---	0
091 Avholdsorganisasjoner	---	---	0
092 Helse og sosial velferd	1.1	7.4	7
093 Hjem og familie	1.1	22.4	20
094 Humanitære organisasjoner	9.0	9.0	1
095 Brorskap	---	---	0

101	1. Vanlige Idrettsorganisasjoner	1.5	13.5	9
	2. Spesialidrettslag	2.3	4.5	2
	3. Bedriftsidrettslag	0.5	0.5	1
102	Skytterbevegelsen	2.0	2.0	1
103	Friluftts og fritidsorganisasjoner	0.5	2.6	5
104	1. Musikkorps	1.1	2.2	2
	2. Kor	0.7	3.7	5
	3. Musikklag	2.8	5.5	2
	4. Amatørteater	---	---	0
	5. Buekorps	---	---	0
	9. Andre musikkorganisasjoner	1.7	3.4	2
105	Kvinneorganisasjoner	---	---	0
106	Ungdomsorganisasjoner	1.4	8.6	6
107	Barneorganisasjoner	0.7	2.1	3
111	Allmenne kristne organisasjoner	0.4	2.6	7
112	Org. i Statskirken	0.8	3.1	4
113	Trossamfunn utenfor Statskirken	1.0	2.0	2
114	Ytre misjon	2.6	10.4	4
115	Ikke-kristne trossamfunn	---	---	0
116	Livssynsorganisasjoner	---	---	0
121	Politiske partier	1.4	5.8	4
122	Org. tilknyttet politiske partier	0.5	0.5	1
123	Kampanjer og bevegelser	---	---	0
	Total	3.4	367.8	109

Vedlegg 1.

REGISTRERINGSNØKKELO-RGANISASJONSUNDERSØKELSEN,N&Oarkiv i H:

010	"Jord,skog,fiske,fangst"	(A0)
011	Faglige organisasjoner i landbruket.....	(A1)
012	Faglige organisasjoner i fiske og fangst.....	(A2)
013	Jordbrukets omsetningsorganisasjoner.....	(A3)
014	Fiskernes omsetningsorganisasjoner.....	(A4)
020	"Industri og Håndverk"	(B0)
021	Industriorganisasjoner.....	(B1)
022	Håndverksorganisasjoner.....	(B2)
030	"Handel"	(C0)
031	Hovedorganisasjoner innen handel.....	(C1)
032	Engroshandel.....	(C2)
033	Detaljhandel.....	(C3)
034	Forbrukerkooperasjon.....	(C4)
040	"Bank og forsikring,transport og service"	(D0)
041	Bank.....	(D1)
042	Forsikring.....	(D2)
043	Transport.....	(D3)
044	Samferdsel.....	(D4)
045	Privat tjenesteytende virksomhet.....	(D5)
050	"Arbeidsgiverorganisasjoner"	(E0)
060	"Arbeidstaker- og yrkesorganisasjoner"	(F0)
061	Lønsmottakerorganisasjoner.....	(F1)
062	Yrkessammenslutninger.....	(F2)
070	"Produktivitet og teknikk"	(G0)
071	Undervisning og forskning.....	(G1)
072	Utvikling og opplysningsarbeid i primærnæringene.....	(G2)
073	Utvikling og opplysningsarbeid innen industri og handel.....	(G3)
080	"Samfunnssp, kultur, vitenskap og internasjonalt arbeid"	(H0)
081	Naturvitenskap.....	(H1)
082	Språk.....	(H2)
083	Samfunnsspørsmål.....	(H3)
084	Skapende og utøvende kunst.....	(H4)
085	Fred og internasjonalt samarbeid.....	(H5)
086	Historie og samfunnsvitenskap.....	(H6)
087	"Media, annet kultur- og opplysningsarbeid".....	(H7)
088	Etniske minoriteter.....	(H8)
090	"Humanitære og sosiale organisasjoner"	(I0)
091	Avholds- og rusgiftorganisasjoner.....	(I1)
092	Helse og sosial velferd.....	(I2)
093	Hjem og familie.....	(I3)
094	"Humanitære organisasjoner, flyktningearbeid".....	(I4)
095	Brorskap.....	(I5)
100	"Idrett, fritid, kvinne, ungdoms- og barneorganisasjoner"	(J0)
101	Idrett.....	(J1)
102	Skytterbevegelsen.....	(J2)
103	Friluft og fritidsorganisasjoner.....	(J3)
104	"Sang og musikk, amatørteater".....	(J4)
105	Kvinneorganisasjoner.....	(J5)
106	Ungdomsorganisasjoner.....	(J6)
107	Barneorganisasjoner.....	(J7)

110 "Religiøse og livssynsorganisasjoner" (K0)

- 111 Allmenne kristne organisasjoner og foreninger.....(K1)
- 112 Organisasjoner og foreninger innen Statskirken.....(K2)
- 113 Kristne trossamfunn utenfor Statskirken.....(K3)
- 114 Ytre misjon.....(K4)
- 115 Ikke-kristne trossamfunn.....(K5)
- 116 Livssynsorganisasjoner.....(K6)

120 "Politiske partier, tilknyttede org., bevegelser og kampanjer" (L0)

- 121 Politiske partier.....(L1)
- 122 Organisasjoner knyttet til politiske partier.....(L2)
- 123 Kampanjer og bevegelser.....(L3)
- 124 Internasjonal politikk.....(L4)

() = Norsk Privatarkivinstituttets Registreringsnøkkel.

Vedlegg 2.

BOKMÅL

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 3150 70/3169 94

SPØRRESKJEMA

1. Navn:		
2. Stiftelsesår:		
3. Eventuelt tidligere navn på organisasjonen:		
4. Navn på event. alle organisasjoner som er tatt opp i eller slått sammen med organisasjonen:		
5. Hvilke arbeidsområder har organisasjonen?		
6. Hvilket distrikt dekker organisasjonens arbeid?		
7. Hvilket tidsrom dekker arkivet?		
8. Hva inneholder arkivet?	(sett kryss)	Tidsrom
Styreprotokoller	☐	☐
Kopibøker	☐	☐
Journaler	☐	☐
Korrespondanse	☐	☐
Regnskapsmateriale	☐	☐
Årsmeldinger	☐	☐
Jubileumsskrifter	☐	☐
Annet (Foto o.l. Spesifiser under 12)	☐	☐
9. Hvor stort er arkivet? (ca. hyllemeter eller cm.)		
10. Hvordan blir arkivsakene oppbevart? Adresse :		
11. Finnes det innholdsliste/register?		
12. Andre opplysninger:		

Dato: _____ Navn: _____

Vedlegg 3.

BOKMÅL

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 3150 70/3169 94

SPØRRESKJEMA

1. Navn:		
2. Stiftelsesår:		
3. Eventuelt tidligere navn på organisasjonen:		
4. Navn på eventuelle organisasjoner som er tatt opp i eller slått sammen med organisasjonen:		
5. Hvilke arbeidsområder har organisasjonen?		
6. Hvilket distrikt dekker organisasjonens arbeid?		
7. Hvilket tidsrom dekker arkivet?		
8. Hva inneholder arkivet?	(sett kryss)	Tidsrom
Styreprotokoller	☐	<input type="text"/>
Kopibøker	☐	<input type="text"/>
Journaler	☐	<input type="text"/>
Korrespondanse	☐	<input type="text"/>
Regnskapsmateriale	☐	<input type="text"/>
Årsmeldinger	☐	<input type="text"/>
Jubileumsskrifter	☐	<input type="text"/>
Medlemslister	☐	<input type="text"/>
Annet	☐	<input type="text"/>
9. Hvor stort er arkivet? (ca. hyllemeter eller cm.)		
10. Hvordan blir arkivsakene oppbevart? Adresse :		
11. Finnes det innholdsliste/register?		
12. Andre opplysninger:		

Dato: _____ Navn: _____

Vedlegg 4.

**NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,**
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 3150 70/3169 94

BOKMÅL

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV

De frivillige organisasjonene har viktige oppgaver i vårt moderne samfunn. Mange av dem har vært i virksomhet i lengre tid, i enkelte tilfeller helt tilbake til forrige århundre. Organisasjonenes arkiv vil være det beste utgangspunkt for å få et bilde av denne utviklingen. Disse arkivene er derfor sentrale kilder, ikke bare for den enkelte organisasjons historie, men også for å kaste lys over hele samfunnets nære fortid.

»Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland» arbeider med en oversikt over hvilke arkivsaker som finnes hos de frivillige organisasjonene i Hordaland. Ved hjelp av spørreskjema ønsker vi å kartlegge alt arkivmateriale uten hensyn til alder, omfang eller tilstand forøvrig. Vi henvender oss til flere tusen organisasjoner, både distriktsavdelinger og lokallag.

Vi tar ikke sikte på å samle inn arkivsaker. Formålet er utelukkende registrering. På et seinere tidspunkt kan det likevel bli aktuelt å komme med tilbud om brannsikker oppbevaring og eventuell faglig rettleiding for organisasjoner som ønsker at deres arkiv skal sikres for ettertiden.

En rekke offentlige arkiv- og forskningsinstitusjoner står bak prosjektet: Statsarkivet i Bergen, Norsk Privatarkivinstitut, Bergen Byarkiv, Norges Handelshøyskole og Universitetet i Bergen. Datatilsynet har godkjent registreringen.

Det er en frivillig sak å delta i vår undersøkelse. Et arkiv er en organisasjons private eiendom, og den avgjør selv alle spørsmål som har tilknytning til det. Vi tror imidlertid en vellykket registrering vil komme organisasjonene tilgode gjennom en bedre arkivtjeneste, på samme måte som den vil være av stor verdi for samfunnet. Vi ber Dem derfor fylle ut og returnere det vedlagte spørreskjema.

På forhånd takk for hjelpen.

Vennlig hilsen

John Ragnar Myking
Prosjektleder

Helge Skaar
vit.ass.

BOKMÅL

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen

ttf. 05 - 31 50 70 / 31 69 94

Vedlegg 5.

Bergen, 4 juni 1984

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV

Vi har tidligere sendt Dem en forespørsel om dette (se vedlegg), og tillater oss å minne om saken. Vi vil gjerne understreke følgende:

- Vi tar ikke sikte på innsamling av arkivmateriale, bare registrering.
- En kan godt svare selv om en ikke har oversikt over hele arkivet. Et omtrentlig svar er til større nytte for oss enn ikke noe svar.
- De kan godt returnere spørreskjemaet selv om De ikke har fylt ut alle rubrikkene. Vi er glad for alle opplysninger vi får.
- Om organisasjonens arkiv er dårlig, ufullstendig eller simpelthen mangler, er det også opplysninger vi vil ha nytte av.
- Undersøkelsen kan få betydning for organisasjonene selv, i form av bedre arkivtjeneste.

Kvaliteten på denne undersøkelsen er helt avhengig av svarene vi får inn. Vi står gjerne til tjeneste på telefon hvis det fortsatt skulle være uklare punkter. Dersom svar allerede er sendt, ber vi Dem se bort fra dette brevet.

På forhånd takk for hjelpen.

Vennlig hilsen

John Ragnar Myking
Prosjektleder

Helge Skaar
vit.ass.

BOKMÅL

Vedlegg 6.

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 315070/316994

Bergen, 17. august 1984

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIV

Vi har tidligere gjort to henvendelser om denne saken. Når vi nå sender en tredje forespørsel, er det to grunner til dette. For det første tror vi at det ennå er mye interessant materiale som ikke er registrert. For det andre er et godt resultat av vår undersøkelse helt avhengig av at et flertall av organisasjonene svarer.

Til nå har vi mottatt svar fra 700 av de ca 2000 organisasjonene i Hordaland som vi har sendt spørreskjema til. Inntrykket vi sitter igjen med til nå er at arkivarbeidet varierer strekt fra organisasjon til organisasjon, men overraskende mange har tatt vare på viktige dokumenter fra organisasjonens fortid. Imidlertid er et flertall av arkivene ikke systematisert, og ofte savnes egnet oppbevaringsplass. Det er her arkiverket kan bidra med sine fagkunnskaper.

Vår undersøkelse er med og legger grunnlaget for en slik virksomhet. For å få et best mulig statistisk grunnlag for vurderingene, skulle vi gjerne hatt en noe større svarprosent. Det er derfor svært viktig for oss at også Deres organisasjon returnerer spørreskjemaet i utfylt stand, selv om arkivet etter Deres egen mening ikke inneholder noe som kan ha interesse.

Vi vil understreke at vi bare tar sikte på registrering, ikke innsamling.

Vi står gjerne til tjeneste på telefon hvis det fortsatt skulle være uklare punkter. Dersom svar allerede er sendt, ber vi Dem se bort fra denne henvendelsen.

På forhånd takk for hjelpen!

John Ragnar Myking
Prosjektleder

Helge Skaar
vit.ass.

Vedlegg 7.

Landsorganisasjonen

i Norge

Til fagforeningene i
Bergen og Hordaland

Deres ref.

Vår sak nr.
(bes oppgitt ved svar)

Bergen, 5.4.84

REGISTRERING AV ORGANISASJONSARKIVER

Vi viser til de utsendte skjemaer for registrering av fagforeningenes arkiv fra Nærings- og Organisasjonsarkiv for Hordaland.

Arbeiderbevegelsens Arkiv har de siste årene arbeidet for å få opprette et lokalt arkiv for Bergen og Hordaland. Dette arbeidet vil nå bli intensivert.

De opplysninger som Nærings- og Organisasjonsarkiv får inn, vil bli stilt til rådighet for Arbeiderbevegelsens lokale arkiv.

For å få et godt utbygget arkiv for arbeiderbevegelsen, ser vi det svært viktig at alle fagforeninger gir de opplysninger det her blir bedt om.

Med hilsen

Vigdis Ravnøy
Vigdis Ravnøy

Landsorganisasjonen i Norge

Norvald Heggervelt
Norvald Heggervelt
Arbeidernes Opplysningsvesen
Avdellingskontor

Vedlegg 8.

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 3150 70 / 3169 94

Bergen, 23. mai 1984

FØRESPURNAD OM STORLEIKEN PÅ ARKIVET

I 1979 fekk Dykkar organisasjon eit spørjeskjema frå prosjektet »Organisasjonane i Hordalands». Her vart De m.a. spurt om kva for arkivsaker organisasjonen hadde teke vare på.

Prosjektet »Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordalands» held på med ei kartlegging av arkivstoda for dei frivillige organisasjonane i fylket. (sjå vedlegg). For å spare oss (og Dykk) for ei ny spørjeskjemagransking har me fått lov til å nytta arkivopplysningane som er samla inn av »Organisasjonane i Hordalands». Desse er til stor hjelp for prosjektet, men manglar diverre ein viktig opplysning, storleiken på arkivsakene. Det ville difor vere til stor nytte for oss om De kunne gje opp omfanget på arkivet Dykkar nedanfor og returnera dette brevet i vedlagde svar-konvolutt.

På førehand takk for hjelp!

Venleg helsing

John Ragnar Myking
Prosjektleder

Helge Skaar
Vit.ass.

Organisasjonen sitt arkiv er omlag m.

Dato Namn

Vedlegg 9.

NÆRINGS- og ORGANISASJONS-
ARKIV I HORDALAND,
Årstadveien 22,
5000 Bergen
tlf. 05 - 315070/316994

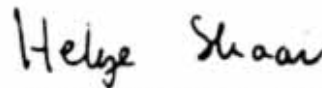
Bergen, 17. august 1984

FØRESPURNAD OM STORLEIKEN PÅ ARKIVET

Me viser til tidlegare brev om saka (sjå vedlegg). Granskinga vår står og fell med svarmengda. Om ikkje opplysningane er heilt nøyaktige, er ikkje avgjerande for vårt føremål. Kan De gje eit svar som nokonlunde samsvarar med storleiken på arkivet, er me godt hjelpne. De kan sjå bort i frå dette brevet om De har svara før.

På førehand takk for hjelpa!

John Ragnar Myking
Prosjektleder

Helge Skaar
Vit.ass.

Organisasjonen sitt arkiv er omlag m.

Dato Namn

Vedlegg 10.

1.

OPPLEGG FOR KODESKJEMA.

I = Spørsmålsnr. på spørreskjema.

V₀ = Nr. på variabel

(0-0) = Siffernr. i dataprogrammet

I.V1 (1-4) = identifikasjonsnummer

V2 (5) = organisasjonsstatus, alternativ :

1 = frittstående organisasjon

2 = " " " " , medlem i paraplyorg.

3 = avdeling innenfor en større organisasjon

II.V3 (6-9) = stiftelsesår

III.V4 (10) = tidligere navn, alternativ :

1 = Nei

2 = Ja

IV.V5 (11) = tatt opp i/slått sammen med, alternativ :

1 = Nei

2 = Ja

V.V6 (12-15) = arbeidsområder, alternativ :

Tre første siffer følger typologiskjema (registreringsnøkkel). For endel kategorier er en finere inndeling ønskelig. Her gjelder følgende oppdeling ved hjelp av fjerde siffer :

0341 = borettslag

0342 = velforeninger

0349 = andre forbrukerkooperasjoner

1011 = vanlige idrettslag

1012 = idrettslag med aktivitet på spesialområde

1013 = bedriftsidrettslag

1041 = musikkorps

1042 = kor

1043 = musikklag

1044 = amatørteater

1045 = buekorps

1049 = annen musikkorganisasjon

2.

Alle organisasjoner som ikke tilhører en kategori med et særskilt fjerde siffer, skal ha verdien 9 som fjerde tall.

VI.V7 (16-21)

= distrikt, alternativ :
777777 = Norge
666666 = Sør-Norge
555555 = Vestlandet
129999 = Hordaland fylke
120199 = Bergen kommune (stor Bergen)
130199 = Gamle Bergen kommune
124999 = " Fana "
125099 = " Arna "
124899 = " Laksevåg "
125599 = " Asane "
120101 = Bergen sentrum bydel
120102 = Solheim bydel
120103 = Fridalen - Slettebakken
120104 = Landås - Sødalen
120105 = Arstad
120106 = Sandviken
120107 = Eidsvåg
120108 = Tertnes - Salhus
120109 = Asane
120110 = Ytre Arna
120111 = Arna
120112 = Lone
120113 = Nesttun
120114 = Kaland
120115 = Fana
120116 = Ytrebygda
120117 = Bønes
120118 = Fyllingsdalen
120119 = Loddefjord
120120 = Laksevåg
121199 = Etne
121499 = Ølen
121699 = Sveio
121999 = Bømlo

122199 = Stord
122299 = Fitjar
122399 = Tysnes
122499 = Kvinnherad
122799 = Jondal
122899 = Odda
123199 = Ullensvang
123299 = Eidfjord
123399 = Ulvik
123499 = Granvin
123599 = Voss
123899 = Kvam
124199 = Fusa
124299 = Samnanger
124399 = Os
124499 = Austevoll
124599 = Sund
124699 = Fjell
124799 = Askøy
125199 = Vaksdal
125299 = Modalen
125399 = Osterøy
125699 = Meland
125999 = Øygarden
126099 = Radøy
126399 = Linåd
126499 = Austrheim
126599 = Fedje
126699 = Masfjorden

4.

VII.V8 (22-26)	= arkiv fra år
V9 (26-29)	= arkiv til år
VIII.V10 (30)	= styreprotokoller, <u>alternativ</u> : 1=Nei 2=Ja
V11 (31-34)	= " fra år
V12 (35-38)	= " til år
V13 (39)	= Kopibøker, alternativ : 1=Nei 2=Ja
V14 (40-43)	= " fra år
V15 (44-47)	= " til år
V16 (48)	= journaler, 1=Nei 2=Ja
V17 (49-52)	= " fra år
V18 (53-56)	= " til år
V19 (57)	= korrespondanse, 1=Nei 2=Ja
V20 (58-61)	= " fra år
V21 (62-65)	= " til år
V22 (66)	= regnskapsmateriale, 1=Nei 2=Ja
V23 (67-70)	= " fra år
V24 (1-4)	= " til år
V25 (5)	= Arsmeldinger , 1=Nei 2=Ja
V26 (6-9)	= " fra år
V27 (10-13)	= " til år
V28 (14)	= jubileumsskrifter, 1=Nei 2=Ja
V29 (15-18)	= " fra år
V30 (19-22)	= " til år
V31 (23)	= Medlemslister, 1=Nei 2=Ja
V32 (24-27)	= " fra år
V33 (28-31)	= " til år
V34 (32)	= annet, 1=Nei 2=Ja
V35 (33-24)	= Hva annet, <u>alternativ</u> : (jfr. XII)
	01 = Foto
	02 = trykt materiale
	03 = gjenstander
	04 = lydopptak (bånd kassetter)
	99
	Systemkartet bygges ut etter behov.

5.

- IX.V36 (35-39) = arkivets størrelse i cm
- X.V37 (40-41) = hvordan oppbevaring, alternativ :
- 11 = Arkivinstitusjon
 - 21 = Bibliotek
 - 31 = Bankboks
 - 40 = Kontor
 - 41 = Kontor, brannsikkert skap eller kontorsafe
 - 50 = Privat bolig
 - 51 = Privat bolig, safe eller brannsikkert skap
 - 60 = Utrom
 - 61 = Brannsikkert utrom (tilfluktsrom o.l.)
 - 70 = Spredd på flere steder
 - 80 = Museum
 - 81 = Museum, brannsikkert

Bygges ut etter behov.

- V38 (42) = adresse, 1=Nei 2=Ja
- XI.V39 (43) = innholdsliste/register, 1=Nei 2=Ja
- XII.V40 (44) = andre opplysninger (opplysninger som er tatt med under tidligere variabler teller ikke),
alternativ
1=Nei 2=Ja
- V41 (45) Svar i hvilken runde, alternativ :
- 1=1. utsending
 - 2=2. utsending (1. purrerunde)
 - 3=3. utsending (2. purrerunde)
 - 4= telefonkontakt

NB: Alle spørsmål som ikke er besvart = 9

HSK 24.4.1984

Vedlegg 11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42

Kan sendes
ufrikkert
i Norge.
Adressaten
vil betale
portoet.

SVARSENDING

Artale Nr. 501 117/5

**Nærings- og organisasjons-
arkiv i Hordaland**

ÅRSTADVOLLEN 5000 BERGEN

diegg 12

Side_84.jpg

MASSEKORSBÅND

Nærings- og organisasjons-
arkiv i Hordaland
STATSBARKIVET I BERGEN
Årstadveien 22
5000 BERGEN

Side_85.jpg

Organisasjons-Bergen kartlegges:

Fram fra kjelleren med foreningsarkivene!

TEKST: SISSEL HAMRE DAGSLAND
FOTO: ARNE NILSEN

Dilemmaet er nok velkjent for alle som har hatt verv i foreningslivet: Hva i all verden skal man gjøre med alle papirene som forteller om foreningens virksomhet fra år til annet, og som har en tendens til å hope seg voldsomt opp?

Foreningens «arkiv» er kanskje bare en kartong i kjelleren eller på loftet, som må flyttes på når det er valgt ny formann eller sekretær. Så kan man saktens spørre hvilken verdi det har å ta vare på all dette. Vil noen få bruk for det? Og hvordan kan man skape skikkelig orden og system i papirmengden?

Til det kan svares at joda, dette har interesse og verdi nå langt utenfor foreningens egne rekker.

man på det grunnlag kan skissere opp kan ha stor interesse for fremtidige historikere og samfunnsforskere. Innsyn i arkivmaterialet eller eventuell avlevering til et større arkiv er selvsagt en aldeles frivillig sak, likeledes om foreningene vil ha råd om systematisering av sine papirer, understreker vitenskapelig assistent Helge Skaar, som er engasjert i dette arkivprosjektet.

Fra partier til buekorps

Hvem er det så man vil ha i tale? Jo, det er hele mangfoldet av frivillige organisasjoner og foreninger. Det som skal holdes utenfor er bare organisasjoner opprettet ved lov eller av statlige eller kommunale organer. Det betyr at prosjektet er interessert i alt fra politiske partier til buekorps, fra fagforeninger og arbeidsgiverorganisasjoner til idrettslag og husmorlag, fra borettslag til musikkorps, fra velforeninger til pensjonistforeninger. All. Og så skal vi bli nær grunnplanen som mulig.

Som utgangspunkt for utsending av spørreskjemaer har man brukt kommunale oversikter, lister fra større paraplyorganisasjoner — og telefonkatalogen. Et samarbeid er innledet med Arbeiderbevegelsens arkiv i Hordaland for å få en så fullstendig oversikt over fagforeningene som mulig. Men er det noen forening som føler seg holdt utenfor og mener den skulle vært med, kan den selv henvende seg til «Nærings- og organisasjonsarkiv», Årstadvollan 22, 5000 Bergen.

Unik oversikt

Dersom det nå blir god oppslutning om spørreskjema-undersøkelsen vil resultatet kunne bli en ganske unik oversikt over organisasjonslivet i en by, sier Helge Skaar. Riktignok har Norsk Privatarkivinstitutt drevet med lignende kartlegging tidligere, men det nye er at man med denne undersøkelsen vil gå helt ned på det lokale plan.

aa arkivet bør man absolutt ta vare på. Og hjelp kan det bli å få til å skape system i kartongen i kjelleren, eller hankses med arkivskapet som flyter over.

Det er prosjektet «Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland» som nå gjerne vil ha en oversikt over hva som finnes av arkivmateriale i foreningslivet i Bergen, og har sendt ut spørreskjema i vide kretser om det. Dette betyr ikke at de vil begynne å kikke i foreningens interne papirer mer enn foreningene selv ønsker å slippe dem til.

Man vil gjerne bare vite om arkivmateriale eksisterer i de forskjellige foreninger, og det bilde

til det laveste nivå hvor foreningen har en formell struktur. Mer uformelle arbeidsgrupper faller altså utenfor, sier Helge Skaar.

Enormt materiale

Han er helt på det rene med at det kan være et helt enormt materiale man dermed gir seg i kast med, å skulle registrere, og regner med at man kanskje vil finne mellom 2.500 og 3.000 organisasjoner i Bergen. Til sammenligning kan nevnes at det i en litt annen type registrering er funnet bortimot 4.500 organisasjoner i Hordalands landkommuner utenfor Bergen. Noen av disse vil også bli kontak- tet ved denne arkivundersøkelsen.

Dette kan gi informasjon om mange forhold. Man kan få et grunnlag for å sammenligne foreningslivet for by og land, man kan få et bilde av hele organisasjons- mønsteret omkring en bedrift, og man kan vise forandringer i foreningslivet over tid. Man spør nemlig også om foreningens stiftelsesår, og om kjennskap til arkivma- teriale for nedlagte foreninger.

— Når samfunnet forandrer seg, avspeiles det jo gjerne i at det oppstår nye foreninger. I vår tid med et økende antall pensjonister ser vi at det blir svært mange pen- sjonistforeninger. Og sikt interesse for å bevare lokalmiljøet gir seg utslag i at det kommer stadig nye velforeninger, sier Helge Skaar.

Er foreningsarkivet et eneste rot? Helge Skaar fra prosjektet «Nærings- og organisasjonsarkiv i Hordaland» vil gjerne vite hvilke foreninger i Bergen som har arkiver, og til gjengjeld kan foreningene få noen råd om hvordan de skal få system i sakene.

Viktig å ta vare på privatarkivene

22 TEKST: SISSEL HAMRE DAGSLAND - FOTO: HELGE SUNDE

Skjulte skatter i form av verdifulle historiske opplysninger ligger oppbevart i et uvisst antall private arkiver rundt om i landet. Manges eksistens og innhold er kjent bare for elerne, og i en god del tilfelle knapt nok det.

I kjølvannet av Quisling-papirene som nylig kom fram i dagens lys har det vært en debatt med sterk fokusering på kuriosa i kjente enkeltpersoners etterlatte papirer, på eiendomsrett og på kommersialisering av denne typen privatarkiver. Når det i denne forbindelse snakkes om behovet for en arkivlov, blir dette presentert nesten utelukkende som en lov ried den hensikt å gi det offentlige adgang til nærme: å konfiskere interessante private arkivsakker.

Imidlertid ligger det stoff som er så viktig og interessant for samfunnet i private arkiver som tilhører bedrifter og organisasjoner, og omhandler deres virksomhet. Mange av disse er i fare sin egen rett fordi elerne ikke riktig vet hva de skal gjøre med dem, og ikke tror de kan inneholde noe av samfunnsmessig interesse eller av verdi for historisk forskning. Også av den grunn er det behov for en arkivlov.

Det er profesjonelle arkivfolk i Bergen som understreker dette i et forslag på å drive privatarkiv-debeten inn i et annet, og etter denne utvidning utlyses spørsmål. Byarkivar Arne Skivonen ved Byarkivet og arkivar John Ragnar Myking ved Statsarkivet i Bergen stiller i sitt arbeid hovedsakelig med det offentlige sine arkivstoff på hver sin sektor. Det er jo dette som er de offentlige arkivene oppgave.

Offentlig og privat

Slik det er i dag er det alltid utenforholdet som er avgjørende for om arkivstoff blir tatt vare på eller ikke, og det er ikke nødvendigvis det viktigste som dermed blir skrevet, mener de to arkivarer. For å ta et eksempel: Arbeidsforholdene har som offentlig organ virksomheten som sine arkiver. Dermed kunne arbeidsløse arbeidsledige, LO og NAF, utvalgte sine arkiver i morgen den dag, om de så ville. Hvis det samfunnsmessig og lag det ville være, er jo ikke så vanskelig å forestille seg. Det er nok også arbeidsløse på det

skrift er fullført, for da har jo historikere (Sitt still). Men dermed kan man ikke hevde at stoff i arkivene kan ha interesse også i her andre sammenhenger.

— Prosjektet er altså over til nytte, men vi vil nå søke Kulturrådet om midler til å fortsette. For vi ikke nye ressurser vil det vi har litt kjennskap til bli liggende som dødt materiale, og det ville være svært uheldig så nye interesser som det kommer, sier Myking.

Verneplan

Det man gjerne vil når registreringsloven nå er over, er å utarbeide en verneplan, og en plan for vedlikehold og hjelp til arkivene. Myking og Skivonen, som i tillegg er stort behov for. I tillegg til tilbudet

om oppbevaring kan de da få hjelp til å ta vare på arkivene selv, med råd om hvordan de skal ordnes, hvilket system av arkivkassetter man kan bruke, og hvordan de trykkløse oppbevarer. Tilget er å få en stilling knyttet til dette, i første omgang som en prøveordning.

Et forslag til verneplan vil i alle tilfelle bli utarbeidet, i den vil man plukke ut en del bedrifter og organisasjoner som prosjektet har litt kontakt med, og som man mener er så representativt og interessante at det vil ha stor verdi å få sikret disse arkiver. Disse vil da bli kontaktet med forespørsel om de er interessert i overføring av arkivene.

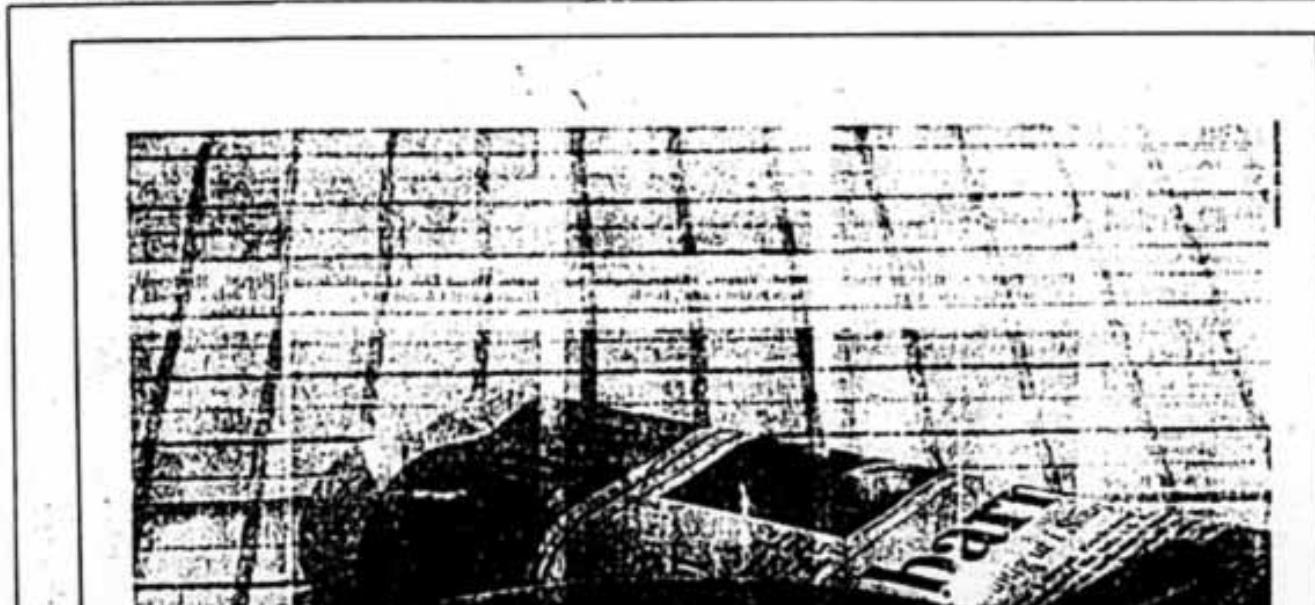
Det som i den forbindelse vil være som å gjøre, understreker Myking og Skivonen, er å få med seg et helt typiske for de for-

skjellige perioder. Man kan, for å ta noen eksempler, være interessert i å få oppbevart arkivstoff om gjennomgangen etter krigen, etableringen av kretslagene, etableringen av utvinnings- og utvinningsindustrien i første halvdel av århundret.

Registreringen vil nå har også vist hvilke typer arkivstoff det finnes mye av, og hvilke det finnes lite av. Derfor har for eksempel mye arkivstoff, mens arbeidsindustrien har lite. Og da må man være spesielt oppmerksom på å sikre noe av det som det finnes lite av. Nå er bankarkiver utvalgt også er helt sentral verdi. Men bankene har til nå vært svært sakte til å ta vare på sitt arkivstoff, og det betyr man er fortsatt vil være.

Byarkivar Arne Skivonen ved Byarkivet (t.v.) og arkivar John Ragnar Myking ved Statsarkivet i Bergen med en god del av arkivregistreringen i Hordaland. Et foto-utvalg fra Norsk Bjergingskomiteen med fotografisk dokumentasjon av bergingsarbeidet fra første verdenskrig.

... med i tittelen som given.
Man det finnes altså en hel del arkiver både ved sines mindre opplyst, og det er så vesentlig å få en oversikt over disse. Det er bakgrunnen for prosjektet Hæring- og organisasjonsarkiv i Nordland, som kom i gang i 1981 og skal avsluttes rundt årsskiftet. Når dette tilsteltes for å regjeringens arkivene fortalte innen hærings- og organisasjonsarkiv står Statsarkivet, Byarkivet, Historisk Institutt ved Universitetet i Bergen, arkivet for økonomisk historie ved NHO og Norsk Privatarkivnettverk.
I prosjektets regi er det sendt ut forespørsmål til ca. 2.000 bedrifter og organisasjoner som leve de har av arkivstoff, og det er så kommet over 800 svar. Man håper på en oversikt over privatarkivmaterien som i landmålingsarkiv er ønskelig. Gjennom svarene har

... brukte å bruke dem først på bokstavele stens tilstoles. Men det har vist seg at de fleste som i forbindelse med prosjektet har avlevert sine arkiver, er interessert i at de skal brukes — at det f.eks. skal skrives om deres bedrift eller organisasjon.
De to arkivene i opplyst alle som "maner de" er arkivstoff er verdi til å ta "ekt, og spørre. Det skjer hver "te dag at interesserte arkiver "er bestet. Fortige tidspunkt er når en bedrift blir nedlagt, overtar et nyt eiers, eller flytter til nye lokaler. De kan det skiltak stå som tiler, og arkivene har vært med på utvingskjøper i slike tilfelle.
"Fortige" for arkivene er det også når en bedrift eller organisasjon får sin historie nedskrevet, f.eks. i forbindelse med et jubileum. Det finnes eksempler på at arkiver er blitt kastet etter at et jubileum-

Side_87.jpg